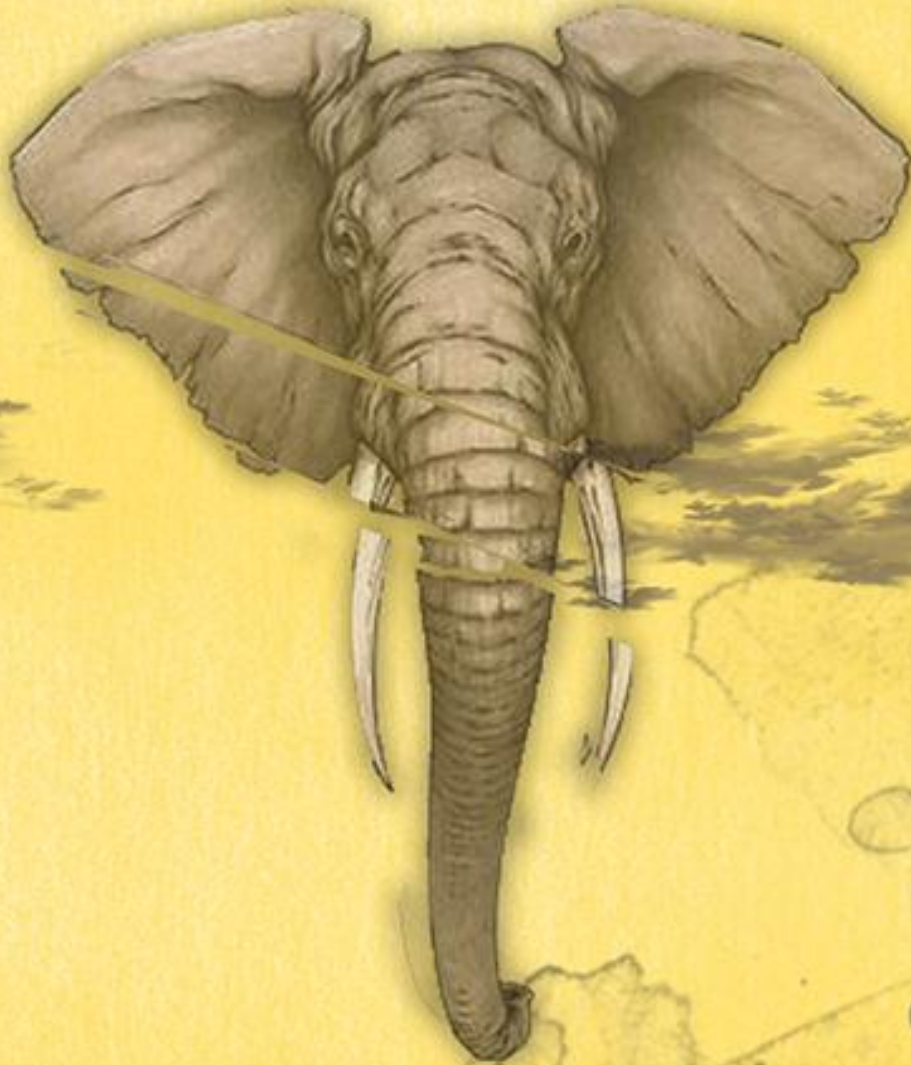

SAYI 2

FIL

Edebiyat ve Sanat Fanzini

FİL EDEBİYAT SANAT VE FİKİR FANZİNİ
YIL: HAZİRAN 2017

DANIŞMAN ÖĞRETMEN:
ZEHRA ÇINAR BOY

EDİTÖRLER:
EDİP H. ERDEM
M. KAN GÜNAY

FANZİN TASARIMI:
CANBERK BADAY

Yazılardaki görüşlerin sorumluluğu, yazarlara aittir.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celal!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sol gibiyim: Bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.

Garb'ın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana va' dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Can, cananı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahi şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne na-mahrem eli;
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli
Ebedi, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder varsa taşım;
Her cerihamda, İlahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yorden na'şam!
O zaman yükselerek Arş'a değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal!

Mehmet Akif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HITABESİ

Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyeti'ne kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleri ile tevhit edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Sevgi’li Okur,

Olgunlaşmış fikirlerin çocuksu bir heyecanla fıskırdığı ve size ulaşana kadar nemli kil yığınlarına dönüştüğü fanzinimizi, sizlere sunmanın coşkusunu ve gururunu yaşıyoruz.

Fanzinimizin ikinci sayısında da edebiyat, sinema, tarih, felsefe, tiyatro gibi birçok alanda pek değerli örnekleriyle sizlerin karşısındayız. Hayal hayal soyduğumuz düşüncelerden kettiğimiz asil gerçeğin okuyucularımızın zihninde yer edinebilmesi için fikirlerimizi sizlere sunuyoruz. Çalışmamızın yayımlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyor, üçüncü sayımızda sizlerle beraber olmak için can atıyoruz.

Fil’li okumalarınız olsun.

EDİTÖRLERDEN

İÇİNDEKİLER

Kır Lalelerim (Tuğçe KAPUSUZ).....	1
Cennet Kokan Bahçenin Sahiplerine (Merve T.).....	2
Muhakeme(İrem Nur SERİM).....	3
Buz (Özge ÖZMEN).....	4
Erkek (Aleyna GÖRGÜLÜ).....	5
Türk'ten Kork (Kaan Mert BAŞKESEN).....	6
1990 (M. Kaan GÜNAY).....	7
Ruhum Ölürlen (Gökçen ÇELİK).....	8
İlham Perisi: Tomris Uyar (Sidar TOPÇUOĞLU).....	9-10
Mutluluğa Koşmak (Feyza ERDOĞAN).....	11
Pes Etme: Whiplash (Birgül SARAÇ).....	12
Fatih-i Dilân (Ömer Faruk ŞAHAN).....	13
Karınca (Büşra SARIKAYA).....	14
Morbidite (Zeynep GÜRBÜZ).....	15
Yol (M.Kaan GÜNAY).....	16
Son (Ahsen HIRLAK/Gökçen ÇELİK).....	17
Şey (Sidar TOPÇUOĞLU).....	18
Birlik (Tuğçe KAPUSUZ).....	19
Feryat Figan (Edip Hakkı ERDEM).....	20-21
Kelâm-ı Dilden Pâre Pâre (Ömer Faruk ŞAHAN).....	22
Nasıl? (Feyza ERDOĞAN).....	23
Şimdi'miz: Arrival (İrem Nur SERİM).....	24
Canan (Zeynep ASLAN).....	25-26
Ağlamak İçin Gözden Yaş mı Akmalı? (Beyza ERDUGAN).....	27
Farklı Dünyalar: Sana Gül Bahçesi Vadetmedim (Birgül SARAÇ).....	28
Tanrıkut'un Ordusunda (Kaan Mert BAŞKESEN).....	29
Veya (İrem Nur SERİM).....	30
Değerliler İçin (Tuğçe KAPUSUZ).....	31
Filiz Ailesi (Asya Nur DOĞUŞ).....	32
Dîvâr-nâme.....	33
HARCIMIZI KARINCA.....	34-35
GÖRSEL KAYNAKÇA.....	36

Benim, tüm insanlığın varlığından bihaber olduğu, kır lalelerim. Bir isim bile vermediği hatta üzerlerine basıp çiğneyerek yoluna devam ettiği kır lalelerim. Benim ufak olup da bana dünyanın en büyük mutluluğunu yaşatan kır lalelerim. Belki çevremizde birazcık da olsa insanlık kalmıştır diye aramamızı sağlayan minik çiçeklerim. O görünmez halleriyle, koskoca duyguları içime dokuyup neşeyi bana akseden sevgililerim, benim kır lalelerim.

Bu çiçeklerin ismini kır lalesi koyduk bir yazarla beraber. Geçıştirmek istemedik kır çiçeği diyerek. Çünkü dolu dolu yaşayan bir karaktere sahip oluyor kır laleleri, her ne kadar lalelere özenseler de. Laleler, bahçelerin başköşesinde görkemli havasını hissettirirken; kır lalelerim, ot yığınları ve dikenlerin arasında kendilerine yer açmaya çalışır adeta. Hatta biliyor musunuz doğduklarından yaklaşık bir hafta sonra boyları uzamaya başlıyor, çok büyüyemeseler de. İnsanların gözünde bir lale kadar olamayacaklarını bilirler ama inadına dünyaya varlıklarını göstermek istedikleri için fışkırırlar köklerinden. "Biz de varız, niçin görmüyorsunuz?" diye sorarlar baharın romantik ışığı altında daha da güzelleşirken. Ama keşke bu çabaya girmeseler de hep ufak kalsalar. Çünkü o zaman renkleri daha güzel oluyor. Bir annenin çocuklarının büyümesini hiç istememesi gibi ben de uzamalarını, yapraklarının açmasını ve asla renginin değişmesini istemiyorum.

Böyle bir rengi başka bir yerde görmedim. Öyle anlatılması kolay bir renk değil, çünkü bizler hiç kır lalelerimin renginden haberdar olmamış, o renge de isim verme gereği duymamışız. Bir romanın sayfaları arasında mavi-mor renkler bırakır benim kır lalelerim. Hepiniz haberdar olun istiyorum. Bu ufak çiçeği bilin ve öğretebileceğiniz kadar kişiye öğretin. Çünkü onlar o kadar ufak ve duygulu canlılar ki içimizdeki insanlığı ortaya çıkaracak. Siz kır lalelerimi severseniz onlar lalelere imrenmek zorunda kalmayacak, ayaklarınızın altında ezilmeyecek. Günün birinde onları sevenlerin sayısı, kır lalelerimin yüreği kadar olursa dünya mutlu, vicdanlı, saygılı bir hal alacak. Kır lalelerini, laleler kadar sevin; koruyun istiyorum. Dünya hiç görmediği adaleti görsün istiyorum.

TUĞÇE KAPUSUZ

CENNET KOKAN BAHÇENİN SAHIPLERİNE

Bir anne, bir anne ki başı Tanrı dağı kadar dik.
Göğsü Ağrı Dağı'na meydan okurcasına kabarık.
Kırpikleri ıslak,
Lâkin yüzünde gurur ve nefret dolu bir gülümseme, buruk.
Üç kelime dökülüyor dilinden: "Vatan sağ olsun!".
Bir kez daha ateşe veriyor yürekleri.
"Vatan sağ olsun!" diyor anne.
Bir kez daha güçleniyor şanlı Türk.
Anne bir "Vatan sağ olsun!" diyor,
Hainler bin korkuyor.
Şehirleri onursuzların başına yıkacak annenin öfkesi.
Anne "Vatan sağ olsun!" diye fısıldıyor,
Oğlunun da rengine renk kattığı o al şanlı bayrağa.
Ve bir fidan daha kuruyor bir bahçede.
Bir fidan, onlarca hayal.
Bir fidan, binlerce ümit.
O bir fidanın tohumunu toprağa iliştiren anne,
Ne güzeldir.
Ne güzeldir bir bahçe için kendi fidanına veda etmek.
Gururlu, başı dimdik yürüyor anne.
"Vatan sağ olsun!" diye haykırıyor,
Titreyin o annelerin haykırıları kulağınıza iliştiğinde.
O annelerin kininde boğulacaksınız.
Onların bir gözyaşı, alevden toplar hâlinde
Düşecek üstünüze, anneler varken,
Mağlup edilebilir mi bu vatan?
Annelerin çocukları mı korkacak ölümden?
Anneler bir fidan daha dikmeye hazır, bu bahçe için.
Ayakları altına cennet serilmiş kutsal kadınların.
Bir gün öcü alınacak mutlaka.
Bu vatan dâim duracak,
O annelerin "Vatan sağ olsun!" diyen haykırılarıyla.

MERVE T.

MUHAKEME

Karanlığın sonsuzluğa uzanan ukala kollarında hesaba çekilmiştik ve bir şeyleri kaybetmekten sorgulanıyorduk. Ateşsiz bir cehennem gibiydi burası, ateşin yerini karanlığın aldığı ve soğğun bizi ateşten daha beter yaktığı. "Kaybetmişsiniz!", "Kaybetmişsiniz!" diyen karanlığın içinde sır olup gitmiş bir ses vardı. Öyle soğuk, öyle sert bir sesteki ki beton dökülüyordu içimize adeta, buz tutuyorduk. Bu ıssız ve bomboş yerde hiçliğe çarpıp yankılanıyordu o cümle. Hiçliğin sonsuzluğunda o kadar çok yankılanmıştı ki ruhumuzu kanatan bir işkenceden farksızdı. Dayanamayıp kulaklarımızı tıkadığımız anda anladık ki kulaklarımızla duymuyorduk bu sesi, ruhumuzla dinliyorduk. Peki kimi, neyi kaybetmiştik de böylesine habersizdik? "Aldığımız nefesten bile daha yakın bir şeyi." diyerek daha biz sormadan ruhumuzu donduran sesiyle cevapladı. Aklımızdan geçenleri duyabiliyordu. Şimdi daha büyük bir korkuyla tanışmıştik. Aldığımız nefesten bile daha yakın ne olabilirdi? Daha da önemlisi bize bu kadar yakın olan bir şeyi kaybedip de nasıl fark etmezdik?

Dakikalarca süren bir sessizlik çökmüştü sonsuzluğa. "Sahi bu sefer yankılanmamıştı cümlesi, neden yankılanmamıştı?" diye aklımızdan geçirdiğimiz anda içimize dökülen ses, harcına ima ekleyerek cevapladı bizi: "Çünkü şu an bu boşluğu korkunuzla doldurdunuz." Biz doldurabiliyorsak burayı, bize ait bir yer miydi burası? İçimizden, "Ne, bizi böyle amansız bir sorguya çekerdin?", "Vicdanımız." diyerek aradığımız cevabı sundu karşımıza. "Ve asıl cevap kendinizde." şeklinde devam ettirdi sözlerini. Artık sert tavırlı sesinden ödün veriyor gibiydi. Cevabı bulmamızı istiyor olmalıydı. Eğer cevabı bulamazsak onun karalığında bir leke, boşluğunda bir fazlalık olmaya devam edecektik. Biz de istemiyorduk bunu, belki de kimsenin çektirmediği kadar acı çektiriyordu bize ya da çocukluğumuzda düşüp dizlerimize açtığımız yaralardan daha derin bir yara açıyordu ruhumuza. "Asıl cevap kendinizde." demişti. "Cevap kendinizde." ne demektir? Yani bizde miydi cevap? Bir dakika, sahi kimdik biz? Başından beri bize dayatılan "Siz, siz..." neydi? Bize "Biz" dedirten kendimizi çok kişi saydıran neydi? Bu, birçok kişinin bir bedende toplanması gibiydi ya da hepimizin bir avuca sığdırılması.

Derin bir sessizliğe mahkûm kaldık yine. Bu sessizlik sürecinde aklımızda cebelleşen düşünceler -en sonunda bir sonuç verdiğinde- anladık ki biz pek çok kişiden de öte tamamıyla tüm insanlıktık. Bizi bir araya toplayan bu karanlık boşluk, topluca hesaba çekilmemiz için kurulmuş "Vicdan Mahkememiz"den başka bir şey olamazdı. Peki, biz nasıl bilmezdik kim olduğumuzu? Nasıl biz, bizi unutmuştuk hem de başından beri? Anlaşılan o ki biz bizi kaybetmiştik. Biz insanlık, insanlığımızı kaybetmiştik. Bu kendimizi unutmamızı da açıklıyordu, insanlıktan, insanlığı çıkarınca içimiz bomboş kalmıştı. Burası yavaş yavaş yok olurken kim bilir vicdanımız kaç çığlık atmıştı? Bu bize karşı olan soğukluğunu açıklar nitelikteydi. O çığlıklar atarken kim bilir kulaklarımızı hangi amaçlarımızı tıkamış, gözlerimizi hangi ışıklar boyamıştı da göz ardı edebilmiştik haykırışlarını. Ve kim bilir yaşamamız için bize ilham olan nelerden vazgeçmiştik de unutmuştuk kendimizi. Körelmiştik. Ruhumuzu duymayarak değil dinlemeyerek. Aldığımız nefesle yaşıyor saymıştik kendimizi, oysa ruh havayla nefes almıyordu. Şimdi kulağımızı tıkayan o ses dökülüyordu içimize; gözümüzü boyayan o ışıklar, gözümüzü kör etmişti ve bu karanlığa mahkûm olmuştuk. Yaşamak için ilham aldığımız şeyleri bir çırpıda geride bırakıp sonu gelmez bir boşluk bırakmıştik kendimize.

Kim bilir hangi köşe başında üstü başı yırtık kimsesiz bir çocuğun önünden geçip birkaç adım ilerideki simitçiye vermek için çıkarırken bozuk paralarımızı, cebimizden insanlığımızı da düşürüvermiştik?

İREM NUR SERİM

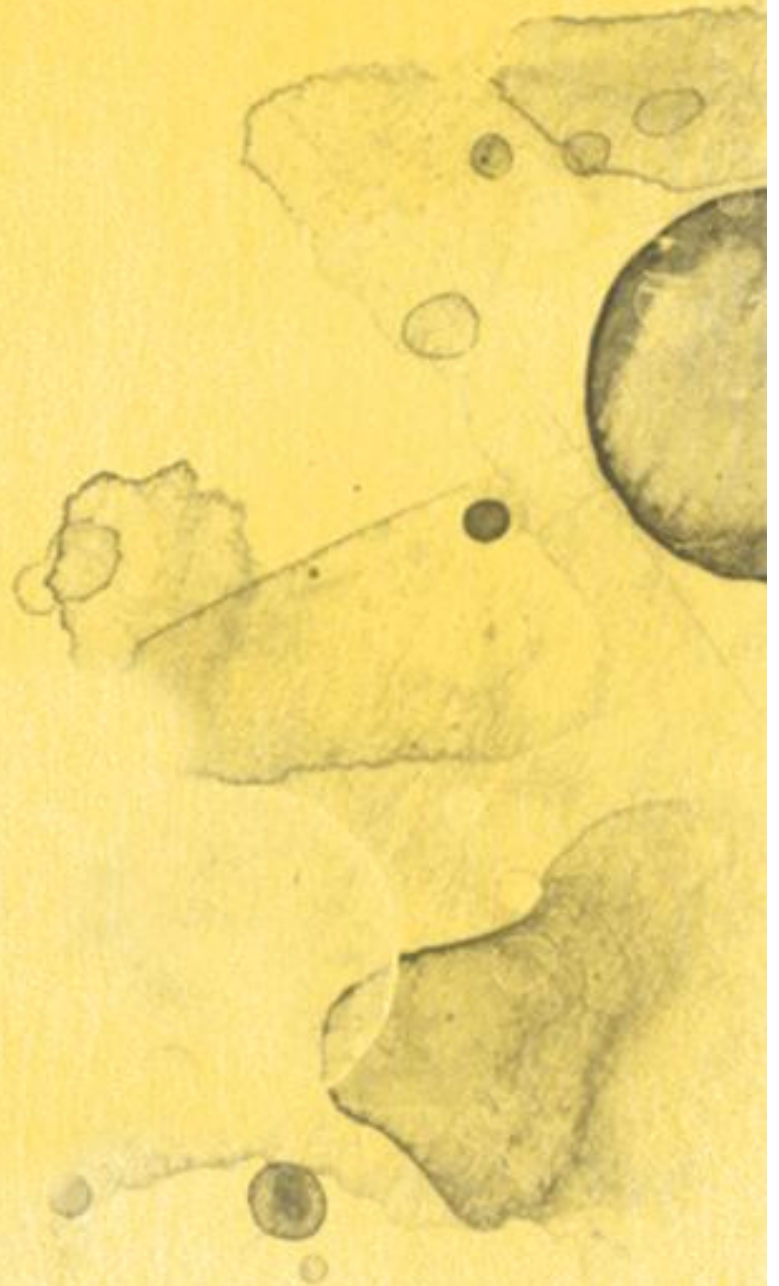
BU'Z

Sanki yeni durulmuş deniz,
Suyu berrak değil,
Huzur kokuyor buram buram.
Fakat bir buz kadar soğuk,
Anılar kadar sessiz.

Terk edilmiş,
Issız, yabani bir ormana benzeyen.
Her an önümüze çıkabilecek,
Ürkek bir ceylandı anılar.

Hala taptaze aklımızda,
Yakın, sıcak ve düşündürücü,
Soba ateşinde çatırdayan kestaneler gibi.
Bugüne kazınmış anılar.

Telaşlı, hırslı, aceleci,
Tıpkı bu şehir gibi.
Unutulmaya mahkûm,
Bu anılar gibi.

ÖZGE ÖZMEN

ERK(EK)

Biz nasıl oldu da fark edemeden cinsiyetçi bir dile sahip olduk? Kadın bedeni üzerinden mizah yapıyor, onu aşağılıyor ve yeri geldiğinde de kadın-erkek eşittir diyoruz. Sadece iki dudağımızdan dökülen bu cümlelerle -savunduğumuz ideolojinin- düşüşüne büyük oranda yardımcı oluyoruz. Dünyaya geliyorsunuz, ağladığınızda "Kız gibi çocuk." diyorlar. Kız çocukları nasıldır ki? 3 yaşına girdiğinizde pembe oyuncakları seviyorsunuz, "Kız gibi pembelerle oynuyor." diyorlar. Ne yani pembeyi sadece kız çocukları mı sevebilir? Delikanlı oluyorsunuz, "Karı gibi ağlama." diyorlar. Nasıl yani, genç kızlar nasıl ağlıyor ki? Evleniyorsunuz, çocuğunuz oluyor ve yanlış bir şey yapıyor, "Kızını dövmeyen dizini döver." diyorlar. Anlamadım, dayakla mı kızlar eğitilecek? Kavgaya karişyorsunuz "Adam ol." diyorlar. Neden ki ne vardı bu adam olmakta, kadında olmayan? Deyimlerimiz, ifadelerimiz ve toplumun görüşü kadının aşağılanmasını bir bütün olarak pekiştirmiş görünüyor. Kadını ikinci sınıf insan olarak görmenin temel kaynağı ise cinsiyetçi bir dilimizin olmasıdır. Erkek yüceltilerek kadın ise küçük düşürülerek anlatılmıştır.

Peki, cinsiyetçi dil nasıl doğdu ve günümüze kadar ulaştı? Cinsiyetçi dil yapısının temeli, cinsiyetçi davranışlardır. Cinsiyetçi davranışlar ise tarım dönemine kadar dayanmaktadır. Tarım döneminden önceki avcı-toplayıcı yaşamda kadın ile erkek arasında bir fark yoktur. Erkek ne yaparsa kadın da aynı işi yapma gücüne sahiptir. Erkeğin yaptığını da yapmak zorundadır, yapmazsa nasıl beslenebilir? Ardından toplum, tarım dönemine geçmiştir. Tarım varsa toprak var. Toprak varsa, düzen var. Düzen varsa, yerleşik bir hayat var. Ve yerleşik bir hayat varsa, bir ev var. Evet, kilit noktamız "ev". Avcı-toplayıcı yaşamda kadın da dışarıda avlanıyor ve geçiniyordu. Fakat tarım döneminde, barınaklara sahip olmaya başlayan insanlar barınakların da bakıma ihtiyacı olduğunun farkına varır. "O yaptı bu yaptı." derken ev işleri temelli kadına kalmıştır. Kadın evi süpürmüş, temizlemiş, yemek yapmış, çocuk doğurmuş, çocuklara bakmış... Ev hayatı onları yormuştur. Tabi kasları da gevşemiş ve erkekten fiziksel olarak daha güçsüz hale

gelmiştir. Bunu fark eden erkek, kadına fiziksel ve duygusal şiddet uygulamış ve aşağılanmalar 21. yüzyıla kadar gelmiştir. Kadının buna karşı gelmemesi, erkeklerin kendilerini daha güçlü ve daha baskın hissetmelerinde temel bir kaynak oluşturmıştır.

Kadının ve erkeğin suçu bizleri 21. yüzyılda olmamıza rağmen, hala dilimizin cinsiyetçiliğini tartışmak zorunda bırakmasıdır. Ne kadar küçük bir detay gibi görünse de, en büyük sorunlardan birinin de dil olduğu apaçık ortadadır.

ALEYNA GÖRGÜLÜ

TÜRK'TEN KORK!

Korkman gerekir çünkü Türk peşinde!
Türk'ten korunman için baş eğ öne!
Tanrı, bize Türk dedi kurt er verdi.
Kut, kurt ere vazgeçilmez hediye.

Doğan gibiyiz göklerde zirvede,
Tavşan gibisiniz hep yeryüzünde!
Beklersiniz siz hep diken üstünde:
"Türk hangi çağda çöker üstümüze?"

Beklemeyiniz, zahmet etmeyiniz,
Bir gece ansızın biz geleceğiz!
Tanrı kut verir bizlere şüphesiz,
Kut, kurt er verir kalmayız yiğitsiz!

Ölüm bize konçuy yaradılıştan,
Bomba tüfek saz, doğuştan hep Ozan.
Gönüller sızlar düşenler yasından,
Sızladıkça güçlenecek bu tufan!

Durdurmaya ne sen yettin ne atan,
Şehitlerden ettik bir başka vatan!
Güneş midir sizin için o batan?
Hilaldir bizim için hep o doğan!

Asker doğar ölürüz, bu yasamız.
Dönersek hiç olsun akan kanımız.
Kanlı elimizle kan dökeceğiz.
Öldükçe binleri dirilteceğiz!..

KAAN MERT BAŞKESEN

1990

Coğrafyadaki sınırsal değişimin -askeri olarak- başladığı 1990 yılında 1. Körfez Savaşı patlak vermiş, Irak Kuveyt'e girmişti. Aynı yıl içerisinde Cemal Süreya ölmüş, İzzetbegoviç Bosna-Hersek'in devlet başkanı olmuş ve Slovenya, SSCB dağılmadan bir yıl önce bağımsızlığını ilan etmişti. İran'daki depremde 25 bin kişi hayatını kaybetmiş, İrlandalı atlet Ciara Everad doğmuştu. Dünyada bunların olduğu yılda Ankara'nın en işlek caddelerinden biri olan Yüksel Caddesi'ne "İnsan Hakları Heykeli" dikildi.

* * *

Hava ılık. Taştan iki kat üzerine kurulmuş platformdaki tabureye oturdum. Elimde "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi" yazan bir kitap. Çevrede fazlasıyla insan var. Onları izlemenin yorucu olduğunu fark ettiğim için kitabı okumaya koyuldum.

"İnsan: Bütün insanlar özgür, onur ve hakları yönünden eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler. (madde1)"

Hareketsizleştirilmeden -ki bu da bir hareketti- önce hareketsizleştirilmeme yol açacak bir şey yapmıştım. Düşünmüştüm! Okurken anlama uğraşı verdiğim filozoflardan biri olan Fredrich Nietzsche şöyle der: "Özgür mü diyorsun kendine? Sana hükmeden düşünceni duymak isterim, bir boyundurluktan kaçıp kurtulmanı değil!" fakat asla özgür olamayacağımız toplumsal mekanizmada özgür olma çabası bizi köleleştirecekti. Özgürlük, düşündükçe hiçleşen bir şeydi. Ama şey olarak nitelendirebiliyorsam ben kadar vardı. Sararmış kâğıt üzerinde önceden görmüş olduğum bir satır gözümde belirdi. Satırdaki harflerin düzenleyicisi olan J. P. Sartre şöyle diyordu: "(...) yokluk dünyaya insanla gelmiştir."

* * *

İnsanlar arasında, kendi olarak kaldığı an, çok kısaydı. Bize dayanamamış ve bizden biri olmuştu. Zaten yetersiz olan anlamını, bu çağda koruması beklenemezdi. Her şey ve herkes gibi onun da katili bizdik, o kesinlikle kendi isteğiyle yaşamsal fonksiyonlarını bozmamıştı çünkü bu hak etmeden yapılamayacak bir eylemdi. Hak etmesine bile fırsat vermedik.

M. KAAN GÜNAY

SİZİN HIÇ BABANIZ ÖLDÜ MÜ?

Sizin hiç babanız öldü mü?
Benim bir kere öldü kör oldum
Yıkadılar aldılar götürdüler
Babamdan ummazdım bunu kör oldum

Siz hiç hamama gittiniz mi?
Ben gittim lambanın biri söndü
Gözümün biri söndü kör oldum
Tepede bir gökyüzü vardı yuvarlak
Söylemesine maviydi kör oldum

Taslara gelince hamam taslarına
Taslar pırlı pırlı ayna gibiydi
Taslarda yüzümün yarısını gördüm
Bir şey gibiydi bir şey gibi kötü
Yüzümden ummazdım bunu kör oldum
Siz hiç sabunluyken ağladınız mı?

CEMAL SÜREYA

RUHUM ÖLÜRKEN

Sizin hiç ruhunuz öldü mü?
Benim bir kere öldü ve yok oldum.
Gülüşlerim vardı bir zamanlar içtendiler.
Hepsi bir misafir gibi kalkıp gitti ocağımdan.
-Misafirliğin kisası makbuldür ama değil mi?-
Yaşamdan ummazdım, yok etti beni.
Siz hiç kakhaha atıp göğü deldiniz mi?
Ben deldim lakin hiçbir gülücüğümle,
Yaşarmadı gözlerim.
İşte bu sefer fark ettim.
Hiçbiri gerçek değildi gülücüklerimin.
Siz hiç babanızı ağlarken gördünüz mü?
Ben gördüm, sildiler varlığımı bu dünyadan,
O an, en çok istediğiniz ölüm oldu mu?
Oldu lakin yanlış istemiş olmalıyım.
Ruhum ölürken bedenim sağ kaldı.
İçim kan ağlarken bedenim gülücükler saçtı.

GÖKÇEN ÇELİK

İLHAM PERİSİ: TOMRİS UYAR

“Çiçek olsaydı, gül, karanfil gibi herkesin bayıldığı bir çiçek değil, ancak çiçek zevki olanların arayıp bulacağı, bulunca da asla vazgeçemeyeceği bir çiçek, incir çiçeği olurdu o.”

Sözlerime yutkunarak başlıyorum, telaşından ötürü mazur görün. Sebebi ise Türk edebiyatının İkinci Yeni akımının en değerli üç şairinin şiirlerini atfettikleri, kalplerinin en güzel köşelerini açtıkları, hayranlık duydukları, berceste kadın: Tomris Uyar.

Anlatmak ve anlamak arasında ince bir çizgi vardır benim için. Siz bu satırları okurken bir yandan onu ve eserlerini hissetmenizi yeğlerim. Tomris Uyar'ın hakkında küçük çaplı bir araştırma yaptığınızda karşınıza çıkacak isimler eşi ve çocuğunun babası Turgut Uyar, Şahsiyet Rötarı Cemal Süreya ve her Mart ayınının 15'ini Tomris'e bir şiir hediye ederek geçiren Edip Cansever.

Kendi üzerine düşünmeyi önemsemeyen bir kadındı o. Yaşam öyküsünün yazılmasını istemedi. Fakat Türk edebiyatına böyle derin izler bırakan bir insanı, tanımamak ne büyük kayıp olurdu. 15 Mart 1941'de geldi dünyaya. Annesi ve babası hukukçu idi. Ebeveynleri sayesinde edebiyata olan tutkusu küçük yaşlarda başladı. Annesinin çevirileri, babasının ise şiir kitabı bulunuyordu. İnandığı şeyin uğruna çaba harcamayı, pes etmekle asla değişmedi. Denizi çok severdi. Kimileri bu özelliğini balık burcu olmasına yorardı. Hayatı rutin değil, dolu dolu yaşamayı severdi. Bir sürü güzel anı biriktirdi, güzel insanlarla.

Şair ve kendisi gibi gazeteci Ülkü Tamer ile evlendi. Varlık dergisinde 1962'de yayımlanan Tagore'nin “Şeker Bebek” adlı eserini Tomris Tamer imzasıyla çevirdi. Çok mutlulardı ancak ne yazık ki çok sürmedi. Bebeği sütten boğuldu. Beraberlikleri bu acı olayla son buldu. Bu ayrılık yaşanmadan önce Tomris Uyar, Ankara Sanatseverler Derneği'nde ilk kez Cemal Süreya ile tanıştı. Aynı süre zarfında Cemal Süreya da eşinden boşanmıştı. İlk başta edebiyat sohbetleri niteliğinde başlayan ilişki, daha sonra aşka dönüştü. Beraber Papirüs dergisini çıkardılar. Bu dergi sayesinde dönemin edebiyatçıları aynı çatı altında toplanmış oldu. Tomris Uyar'ın çocukluktan beri hayali öykücü olması. “Suya Yazılı” öykü kitabını bitirdiğinde tarih 1967 idi. Çok üzücü bir olay yaşandı. Papirüs dergisinde hazırladığı öykü kitabı, çıkan yangında küle dönüşmüştü. Diğer öykü kitabını bitirmesi ve okuyucuyla paylaşması tam 4 yılını alacaktı. İlk öykü kitabı olan “İpek ve Bakır” 1971'de okuyucu ile buluştu. Bu sırada dünyanın en çok satan ve okunan -ki benim de başucu kitabım- Küçük Prens'in çevirisini Cemal Süreya ile birlikte yaptılar. Küçük Prens'in en çarpıcı kısımlarından biri olan “İnsan gerçekleri sadece kalbiyle görebilir. En temel şeyi gözler göremez.” ifadesi, Uyar ve Süreya'nın çevirisinde “İnsan ancak yüreğiyle baktığı zaman doğruyu görebilir. Gerçeğin mayası gözle görülmez.” olarak çevrilmişti.

Her akşam işten çıkıp şıp diye eve damlıyordu Cemal Süreya. Bir gün Tomris Uyar, “Biraz gez dolaş arkadaşlarınla falan buluş.” dedi. Ertesi gün geç geldi Cemal Süreya, daha ertesi gün de hep geç geldi. Bu akşamlardan birinde, örtü silkelemek için pencereyi açan Tomris, apartmanın girişinde oturan Cemal' i gördü ve gerçek ortaya çıktı. Her akşam iş çıkışı eve geliyor ama aşağıda oturup gecikiyordu Cemal Süreya. Tomris Uyar tarafından durumun adı derhal kondu: “Şahsiyet Rötarı”. Güzel sevmek bu oluyor, iyi ki bu dünyadan geçtiler demeden edemiyorum bu hikâyeyi her okuduğumda. “Daha nen olayım isterdin/Onursuzunum senin.” diye yazıyor Süreya. En güzel şiirlerini onun için kaleme aldı. Üç yıllık bir birliktelik sonunda Tomris Uyar ve Cemal Süreya ilişkisi Papirüs dergisinin ilk sayısının çıkmasından kısa bir süre sonra sona erdi ancak arkadaşlıklarının devam etmesine engel olmadı. Hatta Tomris, Papirüs dergisinde çalışmaya devam etti.

Bu ayrılık Tomris'in yollarının Turgut Uyar'la kesişmesine neden oldu. Yeni fakat son bir sayfa açıldı yaşamında. On bir kıymetli öykü kitabını "Uyar" soyadı ile kaleme aldı. İki kez Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazandı. Öyküleri farklı dillere çevrildi. Yedi yıldır şiir yazmayan Turgut Uyar' a yeniden şiirler yazdırmıştı. Adeta şiirlerin içinden çıkıp gelmiştir Tomris. Öpse şiir, saçını dağıtsa mısra, gülse kıta olur; onunla anlam bulur kelimeler. Şiirin adı Tomris olur, şöyle yazar Turgut Uyar:

"Dörtlükleri bozarım çünkü dağlar ne güne duruyor.
Kıyıları ve eskimeyen her şey seni anlatmak için.
Bir bozuk saattir yüreğim hep sende durur
Ne var ki islanır gider coşkuluğum durmadan."

Evlenirler ve bir erkek çocuğu dünyaya getirir Tomris. Ailedirler artık. Turgut Uyar'ı sevmiştir.

Tomris Uyar'ın Edip Cansever ile olan ilişkisinden bahsetmeden geçersen, kendimi suçlu hissederim. Edip Cansever, Tomris Uyar ve Turgut Uyar yakın dosttur. Ortak sevdaları edebiyattır. Edip Cansever, Tomris Uyar'ın her doğum gününde ona bir şiir armağan eder.

"Ben seni uzun bir yolda yürürken görmedim ki hiç
Yağmurlar altında gördüm, kadeh tutarken gördüm de
Bir kıyıya bakarken, bakarken ki ağlayan yüzünle
Ve yarışırsa ancak Monet'nin
Kadınlarına yaraşan giysilerle
Gördüm de
Ben seni uzun bir yolda yürürken görmedim ki hiç."

Tomris ikisi arasındaki ilişkiyi şu cümlelerle izah ediyor: "Sevgililik veya aşk duygusu ne yazık ki zamanla yara alabiliyor, örselenebiliyor, bitebiliyor. Bitmeyen tek aşkın gerçek ve lirik bir dostluk olduğu, ikirciksiz apaçık sevgiyi Edip Cansever tattırdı bana. Her doğum günümde tek kopya olarak yazılmış, istersem yayınlatabileceğim izniyle armağan edilmiş şiirleriyle yaşamımda ve yazımda sırdaşım, esin kaynağım oldu. Tek ihaneti ölmesiydi."

1985 yılında Turgut Uyar vefat eder. Turgut Uyar'ın ölümünün de etkisiyle Tomris alkol ve sigara kullanımına daha çok yaklaşır. Takvimler 2003 yılını gösterdiğinde Tomris de bu dünyayı terk etmiştir. Konuştukça, söyleyemediklerimiz birikiyor demiş ve altı tane günlüklerini içeren kitap yazmış: Gündökümü, Sesler Yüzler Sokaklar, Günlerin Tortusu (Bir Uyumsuzun Notları), Yazılı Günler, Tanışma Günleri/Anıları ve Yüzleşmeler' dir.

SİDAR TOPÇUOĞLU

Kaynakça:

Cansu TÖK, "Bir Adım Vardı Senin Tomris Uyar" Milliyet gazetesi, 15 Mart 2014.

Ayşegül NAZİK, "Tomris Uyar Öykücülüğünde Toplumsal Güncellik ve Biçimsel Arayışlar", Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2001.

MUTLULUĞA KOŞMAK

Mutluluk, bir çocuğun baloncunun arkasından koőmasıdır mesela. Ne kadar da eğlendirir insanı. Ama koőmayı bilmezsek hiçbir lezzet alamayız. Her nefes bizim için boş ve anlamsız olur. Hayatta bđyle dđőnmeye baőladıđımızda saliverelim umutlarımızı doğaya. Toprak kabul ettiğinde elbet bir gđn yağmur da yağacak ve dđőncelerimiz gđneőle yeőerecek. Nasıl olsa alırız umutlarımızın meyvesini. O ışık, bize koőmayı oğretecek.

Aralarda hala bir baloncunun olduğunu biliriz ve koşmak isteriz arkasından. Eğlenceyi buluruz ve bırakamayız. Ama unutmayalım, nefes aldığımız sđrece eğlenip mutlu olabileceğimiz birđok yol olacaktır. Tek yapmamız gereken eğlenceye koőabilmeyi oğrenmek.

FEYZA ERDOĞAN

PES ETME! WHIPLASH

Deniz bize hayat hakkında birçok ipucu veriyor aslında. Bize öğrettiği en önemli ders ise her şeyin sürekli değiştiği. Hayat da deniz gibi bazen dalgalı bazen de bir insanın ölümü gibi durgun. Belki biz de bir şeye tutunarak hayatta kalmaya çalışan bir balıktır, belki kaybedip yaralanabiliriz ama önemli olan denizde kalabilmek ve dalgalarla savaşabilmektir.

Bu filmde de aslında sadece bateri çalan bir çocuğu değil pes etmeyen ve sonuna kadar mücadele eden bir insanı izliyoruz. Onu hayata bağlayan tek şey müzik ve hayalleri. Bu film müzikseverler için de tam bir nimet. Jazzın ne kadar etkileyici bir müzik türü olduğunu da fark ediyorsunuz. Andrew Neiman karakteri hayallerinin peşinden giden nadir kişilerden. Bunu başarmaya çalışması beni çok etkiledi çünkü film azme dayalı bir hikâyeye sahip. Oscar'da en iyi erkek oyuncu, en iyi film kurgusu ve en iyi ses miksajı ödüllerine layık görülmüş; kesinlikle hak ediyor. Film şu iletiyi çok iyi ifade ediyor: Sizi hayatta tutacak olan bağı bulun ve peşinden gidin. Unutmayın herkesin hayalleri vardır ama gerçekleştirmek sizin azminize kalmıştır.

BİRGÜL SARAÇ

TRUMPET

WHIPLASH

FÂTİH-İ DİLÂN

Fatih Sultan, küçük bir pervane misali,
Muma korkusuzca meydan okur gibi,
Yanan kanadıyla cesurca savaştı.
Ceng meydanından adım atmadı geri.

Bir avuç deniz kapatılıp zincirlenince,
Şanlı Dedem karadan kaldırdı gemileri.
Kutlu övgü için uyku girmede gözüne,
Surları fethetmeden gönülleri fethetti.

Şahi topları delicesine dövdü surları,
Genç Sultan semaya dönüpyüce Hâkk'a yakardı.
Surlarda dalgalandı Hasan'im al sancağı,
Çınlatacak İstanbul'da ebedi ezanları.

Düşmanlar direnmeye çalıştı,
Mehmet'im bir an göz açtırmadı.
Ulu şehitler arşa yükseldi,
Güzel İstanbul'um fethedildi.

Dedem onuruyla fethetti şehri,
Düşmanı yüce gönlüyle affetti.
Tek payitaht eyledi İstanbul' u,
Fatih'im hak etti kutlu övgüyü.

Bulutı gölgelendiren kulelerin,
Zülfikârla kuşanmış o kutlu erin,
Kartal bakışlı eşsiz ulu liderin,
Şanlı yiğit Dedem, ben senin neslinim!

ÖMER FARUK SAMANLI

KÜÇÜK ŞEYLER

Üstün Dökmen'in "Küçük Şeyler" adlı eserinde hiçbir insanın yüzde yüz haklı olamayacağı anlatılmıştır. İnsan ilişkilerini ve hatalarını, yaşam sevincini, kadın-erkek bağıını ele almıştır yazar. Kitabı okuduğumda davranışlarımı tekrar gözden geçirdim. Küçük bir mutluluğun büyüyerek yaşam sevincimi çoğalttığına karar verdim. Hayatınızda küçük deyip önemsemediğiniz şeylerin ne kadar önemli olduğunu öğrenmek için bu kitabı okumanızı tavsiye ederim. Ben de küçücük bir karıncanın dünyasını bu eserden esinlenerek yazdım.

KARINCA

Altı ayağım iki midem ile yaşamaktayım. Akciğerim yok! Vücudumun üzerindeki deliklerden nefes alıp veriyorum. Bilmem kaç milyon hücrem var, bilmem kaç milyon bana benzer canlı. Toprağın üzerinde altı ayakla hızlı hızlı gezinmekteyim. Benden katbekat büyük insan ve onun yanında da bir dev. Büyük insanı çekiştirmekte dev. Sonra havadan muhteşem bir ses duyuluyor, hemen gitmeliyim bir su damlasında can verebilirim. Bir duvarın büyük bir deliğinden içeri giriyorum. O devler bir sürü çokça. İzlemekteyim olup bitenleri. Uzun saçlı büyük insan, elleri ceplerinde yüzünde fazlaca bir hüznün, yanaklarından sicim gibi inen su damlaları. O anda gözyaşlarını silmeyi istedim, sonra kendi sonumu düşünüp iyice yerime sindim. Yağmur kirpiklerine çarpıyor ve o hiç etkilenmiyordu. Vay canına! O kadar güçlü olmayı diledim. Onu izledikçe cesaretle yeniden doğuyorum ve içimdeki dünyayla bir ben kalıyordum. Hiçbir şeyden korkmayarak ve hiç kimseden saklanmayarak. Büyük bir adım atıyorum artık beni saklayan bir duvar yok. Özgürlüğümün ellerini tutan bir gölge yok. Aniden büyük bir su damlası düşüyor vücuduma. Hızlı hızlı adım atmaya devam ediyorum. Büyük insanın ayaklarının üzerindeyim, yoluma devam ederken iki ayağımı kaybediyorum ve son! Onun saçlarındayım, rüzgâr öyle esiyor ki yanağında buluyorum kendimi. Kirpikleri ne kadar uzun aheste aheste hareket ediyor. Her hareketinde kirpiklerini kalbime saplanırken buluyorum. Kirpiklerini kapattığında bir su damlası düşüyor gözlerinden yavaşça ve beni buluyor. Sonumun geldiğini hissediyorum, gökyüzüm kararıyor ve yere düştüğümü hissediyorum.

BÜŞRA SARIKAYA

MORBİDİTE

Rengini dahi umursamadığı gözleriyle -Bir ağacın gölgesinde soluklandı- etrafını gelişi güzel izledi. Akli başka yerdeydi. Düşünceleri, dipsiz kuyularında bir parça güneş ışmasına hasretti. Aniden ayaklanıp evinin yolunu tuttu. Bilmese de tahmin ederdi: gece olduğu vakit kuyularında karanlığa alışkın düşler, zindan kapısını daha kolay aralayacaktı.

Sabah oldu. Başka bir sabah, daha sonra bir yenisi ve bir tanesi daha. Her günü diğerinin aynısı sanırdı ta ki yeni bir güne uyandığının farkına varana dek. Dün dün de kaldı ve yarın henüz yaşanmamıştı. Peki ya şimdi ne yapmalıydı? Düşündü. Geriye dönüp baktığında, aklına sadece düşündüğü bu an gelinceye kadar sürdürdü eylemini. Diğerlerinden daha farklı perspektiflerde, daha canlıydı. Aklına bembeyaz boya fıçısı dökülene kadar son vermedi.

Uzun, görkemli, yaşlı ve neden orada olduğunu bildiği meşe ağacının gölgesinde sabahladı. Uyandığında, kıvılcımlar tüm vücudunu sarmış, uzuvları adeta alev alıyordu. İlk kez gece vakti düşüncelerini serbest bırakmıştı. Fakat şimdi boşlukta süzülüyorlardı. Karanlıkta bir başlarına, akıbetlerini hesaplamaya başlamışlardı. Ama asıl vahim olanı, onların da çoktan karanlığa yenilip masumluklarını yitirmiş olmaları değil miydi? Sustu. Bir müddet bekledi. Geçmiş hatırına geldiğinde ansızın titredi. Korkmuştu besbelli. İki karanlığın ortasında sıkışıp boğulmaktan, günyüzüne ulaşamamaktan ödü kopuyordu. Sahi ya, kendisi ne zamandır aydın taraftı? Her gün geçip gittiği yerler hakkında zerre fikir sahibi olmadığını fark ettiği an mı? Yeni bir güne yeni bir mekânda uyandığı zaman mı? Şu anına bakacak olduğunda tek bir gerçek beyninin en uzak köşesinden fısıldadı: "Her şeyi biliyorsun." Tüm her şeyi. Bilmesi gerekeni ve bilmemesi gerekeni. Zihnindeki hiç durmayacak girdabi çaresiz gözlerle seyrediyordu.

Aslında, hayatta daha mühimleri vardı. Umursamamak en kolayıydı ve öyleyse seçimi zaten ortadaydı. Ne zamandır peşinde koştuğu şeyleri bir bir elde etmişti. Şimdilerde düşünmeye ne gerek, ne vakit ne de yer kalmıştı. Çoktan dolmuştu tüm zihni alabildiğine. Çıkmazdaydı. İyiyi kötüyü ayırt edemezdi artık. Kime göre terazisini kurup neyin ahkâmını kesebilirdi ki? Olduğu gibi kabullenmeli tüm gerçeği ve aslında doluluğunun içerisinde büyüyen boşluğunu görmezlikten gelmeliydi. Ama her şeyi bildiği gibi düşlerinin, düşüncelerinin ve de en çok korktuğu gecelerinin hiç olmadığı kadar zifiriye bulandığını da bir kurşun yarası kadar keskin hatlarla kazımıştı hafızasına.

Şimdi görmek istese, duymak ve duyduklarını yutkunarak tekrarlamak istese dahi, bu zifiri okyanusun en dibine batmış kurtarılmaktan bile ümidini kesmiş deniz kumunun en küçük ve en aciz tanesi hiçbirini başaramazdı.

ZEYNEP GÜRBÜZ

YOL

Tan kızılığı, doğduğun evin camından görüş menziline dâhil oldu. Pencerenin iç pervazında iki başparmağını geçmeyecek kalınlıkta bir kitap var. Göz gözesiniz, kapağı mor. Ona yaklaşıyorsun. Eline alıp sayfalarına bakıyorsun fakat okumuyorsun, hiç okumayacaksın. Onu orada bırakıp hazırlanmaya başlıyorsun. Çıplakken aynanın karşısında duruyorsun, bakıyorsun. Kurumuş sivilcilerinin izlerinden rahatsız oluyorsun fakat onlara alıştın. Favorilerinin aşağısında sakalların çıkmaya başlamış, sen henüz nedenselleşmemişken. Dikkatli baktıkça -burnunun altından- fark ediyorsun ve çenenin bebesiliği kaybolmuş. Geleceğini düşünüyorsun, en iyi üniversiteye gidip yüksek maaşlı bir işte çalıştığın rüyasındasın. Eşin ve çocuklarıyla mutlu olduğunu hayal ediyorsun. Ev, araba almak için çabalıyorsun. Her yıl telefonunu yeniliyor ve günlük birkaç dolara çalışan işçiden utanmıyorsun ki seslerini dile getirmedikçe bunun bir faydası olmaz. Sadece senle alay edildiğinin farkına varman gerek. Yüzyıllardır on altı yaşına rağmen en güzel kıyafetleri giyip taşa taş atmak için para veriyor ya da kredi borcu bitmemiş yazlığında tatil yapıyorsun. Bazen ikisini de aynı anda yapma cesaretini kendinde buluyorsun ve ben seni şu an kesinlikle ötekileştiriyorum.

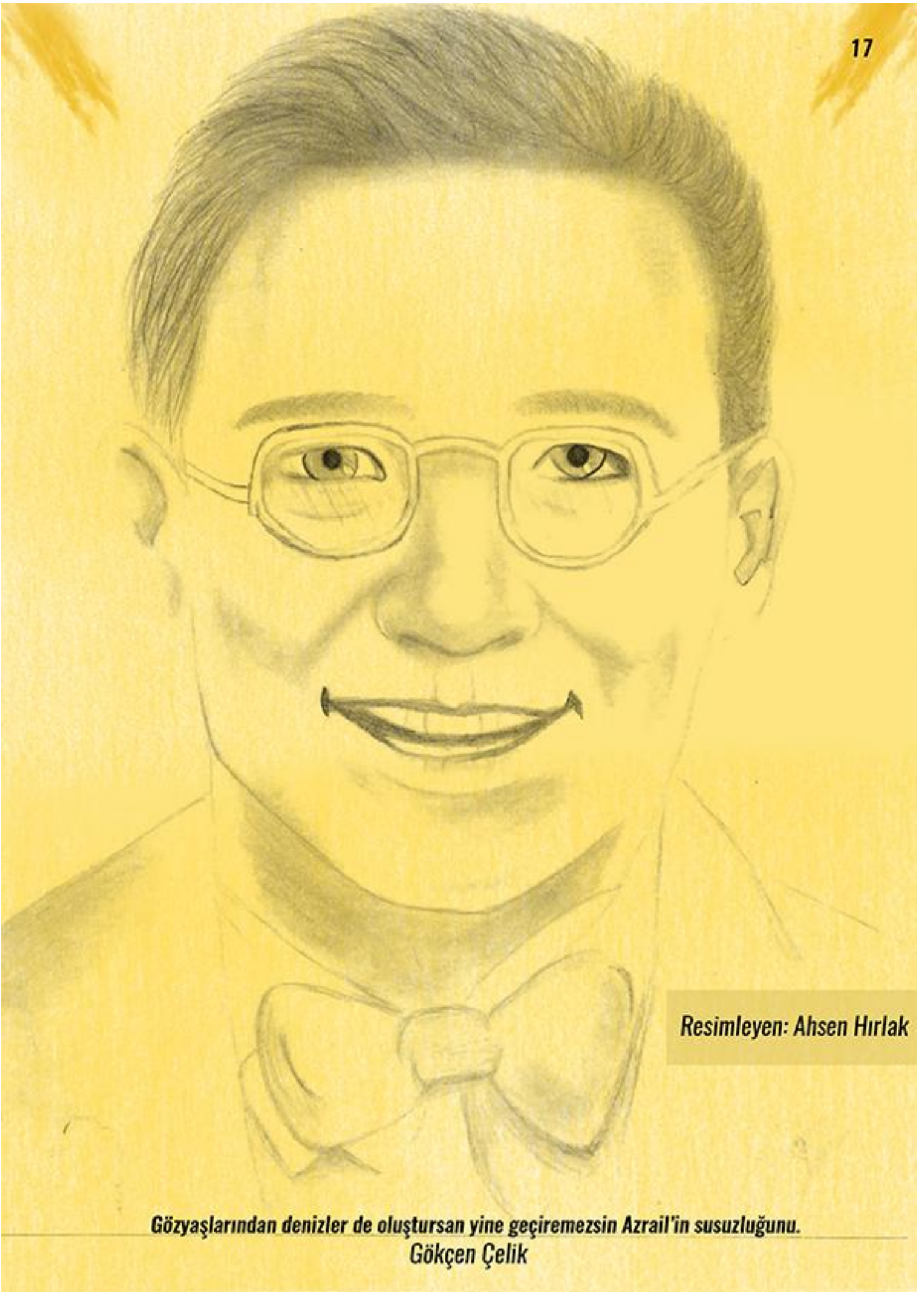
Bir trafik kazasında ya da bir terör saldırısında ölüyor ve bir an olsun hiçlikten kurtuluyorsun. Belki de daha iyi bir mesleğe sahip olsaydın, trafikte insanların daha hoşgörülü olduğu ve çatışmanın olmadığı bir yerlere gidebilirdin(!) Mevcut durumu düzeltmek için bir şey yapmadın, onu analiz bile etmedin. Dakikalardır çıplak olduğunu, yanağına konan sinekle hatırladın. Üstünü giyindin, cılız bedenini görmeye katlanamıyordun. Çantayı sağ omzuna taktın, merdivenleri hızla indin. Kapıyı açmadın, açtı; kapatmadın da. Gökyüzüne baktın, hava güneşliydi ama sen sonsuzluğu görmedin.

Ders kitaplarını ezberlemektesin, sınavdan sonra onları bile unuttun. Nedenini bulamadın, kendi nedenini aramadın hiç. Marka ayakkabılara sahip oldun bu ana dek. En güzel restoranlarda yemek yedin. Yapay bir saygınlığa sahiptin. Toydun ve bedeninin büyümesi bunu saklayamazdı. İki satır kitap okumadın, okumayacaksın. Gözlerinin temasını engelleyemediğin bu satırlar, sende hiçbir şey değiştirmeyecek. Onların artması için derini ve beynini jiletliyorsun, yaralıyorsun; geçecek ama sen içindeki düşüncelerinden rahatsız olmayı unuttun. Sen ve ben hariç kimse onları bilmiyor.

Sesimi duymaya çalışsan da boşlukta ses var olmaz. Duyuyorsan eğer kısıtlı da olsa boşluğun etkisini unutturabilir misin? Yıllar geçtikçe insanlık moronlaştı. Daha önce gidilmiş bir yola sürekli asfalt döküyoruz. En yakın anda kanatlarının farkına varmalı ve farklı şeyler yapmalı(yım)sın. İnan sana bu sıkıcı sayıklanmaları yazmayı istemiyorum sayın okur. Sana anlatmak istediğim şeyleri, kelimeler boğuyor.

M. KAN GÜNAY

Resimleyen: Ahsen Hırlak

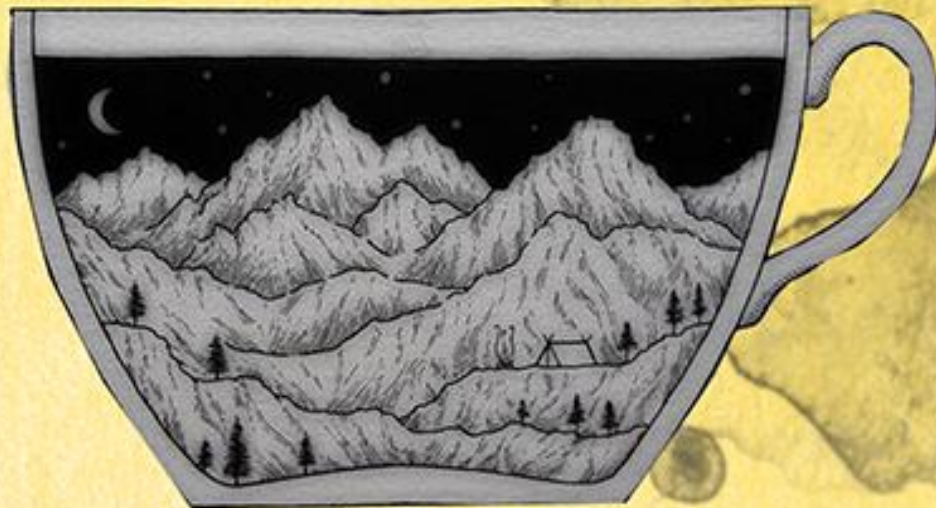
Gözyaşlarından denizler de oluştursan yine geçiremezsin Azrail'in susuzluğunu.
Gökçen Çelik

ŞEY

En güzel sevenler cesurdur, gözlerini hiç kaçırmaz. Severken de güzel sever, giderken de. Doğru olan acı verse de emin adımlarla gider. Bir an tereddüt etmeden, yolundan yanlışa sapmadan. Yeni yüzlere selam olsun! İyi ki yol hiç bitmiyor. Neyse ki geride kalanlar geride kaldı. Ben yine eski günceleri okurum. Ama yüzüm gözüm ileri dönüktür. Kaktüslerim iyi ki güçlü. Onlardan ilham alıyorum. "Güçlü ol!" diyorum. Her an benden ilgi, su istemiyorlar. Halden anlıyorlar. Sarılıyorum her sabah aslana. Gücümü yeni günden, aslanın bakışlarından alıyorum. Sessizce anlaşıyoruz. Gitmeyeceğim bir yola hiç heveslenmiyorum. Geliyormuş gibi yapıp vazgeçenlerden, hep varmış gibi yapıp hiç olmayanlardan gereken dersi aldım. Sadece giden zamanın telafisi yok. Size bir sır vereyim. Çoktandır uyanığım. Uyuyor sananlar aldıandı.

Sözlerini dinlemiyorum, sadece gözlerine bakıyorum. Ben gözce biliyorum. Sözleri beni kandıramaz, artık büyüdüm. Ama büyümek hiç bitmez. Annem sürekli "Bir yaşına daha girdim." diyorsa demek ki hayatın seni büyütme görevi her daim işliyor. Bir insanla, bir olayla, bir manzara ya da bir kitapla büyümeye devam edersin. Her şeye inandığın, her şeyin güzel olduğuna inandığın günler geçti. Çocukken olurdu böyle şeyler. Büyümek acı verir ama acı olmadan yarım ve eksik her şey. Yavan, tatsız. Ben yine konuşurum siz dinleyin. Gözlerim yine aynı bakıyor tüm güzelliklere. Güzel bir söz duysam mutlu şarkılarla gelirim kaktüslerimden birini alıp çölünüze. Her filmin sonu mutlu biter. Kaybedilenlerden çok kazanılanlarla yüzümde güller açar. Gülmekten gözlerim yaşarır, gökyüzüne kadar zıplar içimdeki çocuk. Şimdi benden akıl mı istiyorsun? Bir şey eksik, sen her şey sanıyorsun.

SİDAR TOPÇUOĞLU

bir şey eksik, sen her şey sanıyorsun.

BİR(LİK)

“Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!”

Son zamanlar ülkemizin gidişatı hakkında düşünebiliyor ve üzerine yorum yapabiliyorum. Kâh endişelenip sinirleniyor kâh mutlu oluyorum. Ağır basan duygumu soracak olursanız evet bildiniz: “korku”. Ülkemin geleceği için korkuyorum. Ölümün, savaşın, cahilliğin hüküm sürdüğü bir ülke olmaktan çok korkuyorum. Ama biliyor musunuz yine de çok umutluyum. Çünkü bana bu umudu veren bir birlik var, benim de içinde olduğum daima ülkesi için savaşacağını bildiğim bir birlik: “Gençlik.”

Biz tam olarak şekil almamış bir birliğiz. Çevremizdeki olaylar, sözler ve kişiler bizi adeta yontup iyi veya kötü bir şekil veriyor bizlere. Ailelerimiz, öğretmenlerimiz, kitaplarımız ülkenin geleceğini kaleme alıyor. Ortaya çıkan eserin yıllarca etkisini göstermesini, yazılacak diğer eserlerin sözlüğünde ise bize şu an hüznü veren kelimelerin hiç bulunmamasını istiyorum. Eğer gelecek için umut varsa bu birliğin canlı tutulmasına ve gençliğe büyük bir önem verilmesine bağlıdır. Ben elimizde kalan bu umuda, herkesin sıkıca sarılmasını istiyorum.

Grigoriy Petrov, Finlandiya için “Bataklıklar Ülkesi” der eserinde. Bir zamanlar soğuk bir iklimde, verimsiz bir toprakta, İsveç yönetiminde var olmaya çalışan bir ülkeymiş Finlandiya. Sonrasında nasıl da kurutmuş bataklığını? Tabii ki de eğitime sığınarak. Kitaplar okumuş, insanları bilgilendirmiş, okullar açmış ve açılan her okulu verimli hale getirmiş o verimsiz ülke. Deyim yerindeyse cahilliğe ve cahillere karşı savaş açmış. Böylelikle aileler çocuklarına zaman ayırmaya, onlarla oyun oynamaya, sohbet etmeye başlayınca; çocuklar ağlamayı, gençler ailesinden uzaklaşmayı bırakmış. Kısacası herkes kendi kapısının önünü süpürmeye başlamış ve tüm ülke kir pas tutan sokaklardan arınmış. Bataklıklar ülkesi, “Beyaz Zambaklar Ülkesi”ne dönüşmüş.

Ne yazık ki benim ülkem ise “mezarlıklar ülkesi” olmaya başladı! Bu yüzden bir savaş da ben açıyorum. Gelecekteki ülkemizin insanı; savaş kavramını somutlaştıramasın, algılayamasın diye savaş açıyorum. Evlilik programlarını değil de şiirlerdeki dünyayı konuşan insanlar olsun diye savaş açıyorum. Herkesin evinde kitaplıklar olsun, okullar öğrencilerin beyinlerini doldurmak yerine onlara insanî duyguları aşılansın diye savaş açıyorum. Kendi karnı doyunca huzura erenler yerine aç olan insanları düşünüp utananlar olsun diye ve sonunda ülkemde herkesin karnı doysun diye savaş açıyorum. Biz de üretelim, muhtaç olmayalım diye savaş açıyorum. Düşmanlarımızı silahlarla değil, kalemlerimizle yok edelim diye savaş açıyorum. Kız çocukları çocuk olarak kalsın, hiçbir mahlûk onlara yaklaşmasın, yaklaşmasın diye savaş açıyorum. Çocuklar ölmesin diye savaş açıyorum! Cahilliğe ve cehalete savaş açıyorum.

Ben bu savaşta yalnız değilim. Ardımda yüce bir enerjiye, çevik vücutlara, tükenmek bilmeyen bir iradeye sahip koca bir gençlik ordusu var. Ben bizden umutluyum. İnanmak başarmanın yarısı derler, öyle bir inanca sahibim ki gençlik ile paylaşabilirim. Sığındığım bu umut, ülkemizin geleceğini aydınlatacak biliyorum çünkü Türk Gençliği düşmanın her saldırısı ile daha da güçlenen bir milletin ta kendisidir.

TUĞÇE KAPUSUZ

FERYAT FİGAN

(Oyun Cumhuriyet'in ilk yıllarında, Hicaz Beylerbeyi'nin sekizinci kuşak torunu olan Memati Efendi'nin "Beylerazası Konağı"nda geçmektedir. Selamlık odasında, Memati Efendi'nin bir elinde Tanin gazetesi, diğer elinde nargile; büyük kızı İsmet Hanım odaya girer.)

İSMET HANIM: (Şımarık ve üzgün içeri girer.) Of babacığım of! Bizim halimizden anlayıp bir iki kuruş daha fazla verseniz servetiniz mi eksilecek? Vallahi size çok dargınım! Varsa yoksa oğullarınız Ahmet ve Zülkarneyn. Ben ve küçük kardeşim Dilara evlatlarınız değil miyiz? Annemiz öldükten sonra siz çok değiştiniz, çok.

MEMATİ EFENDİ: (Hiddetli bir şekilde gazeteyi masaya vurarak.) Yahu ağız tadıyla bir haber okutturmadınız! Gerçi güzel haber mi var da sanki! Ey güzel İsmet hem ne istedin de ben yapmamazlık ettim?

İSMET HANIM: Peki babacığım. Sizden isteğim, vals kursuna Viyana'ya gitmek olacak. Bana izin verirseniz eğer tahsilimi de orada tamamlamak isterim.

(Bu esnada içeriye Zülkarneyn Bey girer. Üstü başı çok şık görünmektedir. Fesi kırmızı, püskülü ense köküne kadar uzanmaktadır. Üstündeki frak üstüne cuk oturmuştur. Sakalı tel tel, bıyıkları burma, kılıcı sırmadır. Galicya Cephesi'nde casusluk yapmış ve Hafiye Teşkilatı'nın Sultan Abdülhamid-i Sani tarafından göreve gönderilen son katılımcısıdır. Göğsünde taşıdığı Mecidi Nişanı'nı bizzat Sultan takmıştır.)

ZÜLKARNEYN BEY: (Bir elini kılıcına dayayarak diğer elindeki belgelere bakarak merdiven yukarı mırıldanarak çıkar.) "Çok aşığın var diyorlar, yalan de yeter bana./ Bir sevda sözü fıslıda, hazırım inanmaya". (Merdiven biter.) Günaydınlar Paşababam, Hanım Sultanım. Nasıllarsınız?

İSMET HANIM: (Bıyık altından güler.) Geldi yine abasıyanık! Hayrola bu sefer kime kaptırdın gönlünü?

MEMATİ EFENDİ: Ne kadar ayıp! Hadi sen doğru odana! (Eliyle kapıyı gösterir.) Lalan nerede senin? Piyano kursunu kaçıracaksın, acele et.

İSMET HANIM: Aman aman! Sizle de şaka yapılmıyor! İyi ki hatırlattınız babacığım ben hazırlanayım.

(İsmet Hanım Viyana'ya gitmiştir. Bu esnada Memati Efendi bolluk içinde verem olmuştur. Yataklara düşmüş, oğlu Ahmet'ten hayır yoktur, o varsa yoksa poker oynar. Küçük kızı Dilara babasına bakar, Çerkez kalfalar da aş yapar. Beylerazası Konağı sessizliğe bürünmüştür. Altı ay sonra İsmet Hanım yanında bir yabancıyla çıkagelir. Kapının önündeki binek taşından inerken elini tutan kardeşi Zülkarneyn'e hitaben şöyle söyler.)

İSMET HANIM: Ah benim kardeşim. Ben bir halt yedim. (Mahzun ve sesi mücrim gibi titrer vaziyette yere bakar.) Ben Viyana'da evlendim. Bunu babama nasıl deriz?

ZÜLKARNEYN BEY: Ah sabırsız kardeşim. Senden önce buraya yaptıkların geldi. Vah ki ne vah!..

İSMET HANIM: (Şaşırılmış ve meraklı bir biçimde sorar.) Sen nereden biliyorsun ki?

ZÜLKARNEYN BEY: İçeri geçerken konuşuruz. (Faytonun içine bakarak konuşur.)

MÖSYÖ EDWARD: (Kırık bir lisan ile konuşur.) Hoş buldık mösyö hoş buldık.

(Arap kalfa yükleri alır. Faytoncu atları dehler. Zülkarneyn Bey yanında kardeşi ve eniştesi ile babasının hasta yatağının bulunduğu yere gelir. Babası iyice kilo kaybetmiş, artık Azrail ile yakalamaca oynuyor olmuştur. Baba yatakta, başında Dilara. Kapıdan ilk Mösyö Edward, sonra Zülkarneyn Bey, en son İsmet Hanım girer. Zülkarneyn Bey, mesleğinden mütevellit bir şeyi aniden der olmuştur ve oturmadan söze başlar.)

ZÜLKARNEYN BEY: Babacığım biliyorum şimdi hiç sırası değil lakin kardeşim İsmet, piyano hocasıyla evlenerek İstanbul'a gelmiş. İnşallah bir an önce iyi olursunuz da düğünümüzü de yaparız.

(Bu esnada Mösyö Edward'ın, İsmet Hanım'ın kulağına bir şeyler fısıldamasıyla Memati Efendi'nin elini öpmeye yeltenmesi bir anda gerçekleşir. Lakin Memati Efendi'nin bu ani ve umulması zor havadis karşısında, yıkık kalbi fazla dayanamaz ve titremeye başlar.)

MEMATİ EFENDİ: (Heceler gibi tane tane.) Eş-he-dü-enn...

DİLARA: (Gözleri dolmuş bir biçimde haykırır.) Su! Su! Lala su!

İSMET HANIM: (İçinden Ayetel Kürsi okur.) Boşuna çabalama kardeşim, babamız sizlere ömür. Mekâmı cennet, ruhu şad olsun.

ZÜLKARNEYN BEY: (Ceketini çıkarıp dürdükten sonra sağ koluna koyar.) Tevekkeli.

EDİP HAKKI ERDEM

KELÂM-I DİLDEN PÂRE PÂRE

Bu dünyaya bakan bu gözler sensiz boş bakıyor,
Bu dünya ki sen olmayınca anlamsızlaşıyor.
Kalbimdeki sızı hasta etti beni görmüyor,
Sevdan yüreğimden taşarak arşı ağlatıyor.

~ ~ ~
Bir damla yaş aktı gözlerimizden.
Aşk aktı, pâre pâre kalbimizden.
O damlalar ki çoğaldı sel oldu.
Bu Aşk'a inanmayan harap oldu.

~ ~ ~
Bir rüzgâr esti tan ağarırken,
Yüreğim fırtına sen giderken.
Bu yürek öyle yandı kavruldu.
Sensizliğin olduğu bu hayat,
Yaprak gibi bir yana savruldu.

~ ~ ~
Gönül yangında, ay süzülürken.
Alevler, arşta dalgalanırken,
Sana değdi diye canım yanar.
Bu yürek ahire seni arar.

ÖMER FARUK ŞAHAN

NASIL?

Pencereler olmasaydı dediğim vakit dört yanım duvar olur. Ölü bir kayıtsızlık sarar etrafımı. Uzar gölgesi tenha kirpiklerin. Ve yalnız ve çaresiz. Sokakta ne varsa karanlık, dolar evin içine bir delikten. Tepemizden sallanan eğrelti bir ışık... O taze bahar sabahından nasipsiz ve sahte.

"Benim." der insanoğlu bu dünyada, "Her şey benim." Ne soğuktan ne hastalıktan "benim"lerini korumak içindir, bu kat kat duvarlar. Bir küçük "benim"i vardır. Onun için bir kutu yapar. Sonra tutar, o küçük kutu için büyük bir kutu yapar. Bütün kardeşleri dışarıda soğuktan kırılrsa onlarla döşeğini paylaşmaz. "Benim"lerini daha iyi görebilmek için oyuklar açar duvarlara. Sonra korkar, kapar perdelerini sonuna kadar. İnsan sevince de böyle sever işte. Dünyayı zindan eder sevdiğine.

FEYZA ERDOĞAN

ŞİMDİ'MİZ: ARRIVAL

"Her hikâyenin bir son noktası olur ve biz ondan öncesini izlemekten başka bir şey yapmayız." Peki, siz hiç bu noktadan sonrasını merak ettiniz mi? Belki de "...sonsuz kadar mutlu yaşadılar." diye biten masallarla tatmin oldunuz. Elbet bununla tatmin olmayan ve yarım kalmış hikâyelere son yazan birilerinin olduğuna inanıyorum. Anılar silsilesiyle olayları iç içe izlediğimiz bu film, bize tam da bunu vadediyor. Son noktadan sonrasına ve noktadan öncesine tanıklık ediyoruz: "Arrival" yani "Geliş".

Teal Ciang'ın "Story of Your Life" adlı romanından uyarlanan bir film. Öncelikle izlediğim en iyi bilim kurgu filmi diyebilirim. Aksiyon sahneleri -teknolojiyi çok iyi kullanan senaryolarla dolu olan bilim kurgu evreninde- olağandışı bir durumu en gerçekçi ve olası şekilde anlatarak yeni bir boyut kazandırmış gibi görünüyor. Bilim kurgu filmi olmasını bir kenara bırakırsak dil bilimci Louis'in Dünya dışı bir "hediye" olan bir dili çözmesini onun değişen hayatıyla beraber izliyoruz. Bu sayede onu şimdi'sinden geleceğine; geleceğindense şimdi'sine hediye ettiği anıları sayesinde tanıyoruz.

Dünya'ya bir dil sunmak için gelen on iki uzay gemisi, bir insanoğlunun o dili öğrenmesiyle burayı terk ediyor. Geriye Louis ve araştırmaları kalıyor. Louis tüm bunlardan sonra o dili anlatan kitaplar yazıyor. Belki de hayatı olabilecek en harikulade şeklini alıyor, bizse film boyunca karşılaştığımız anılarının aslında tam da mükemmel andan sonrası olduğunu ancak o zaman anlıyoruz. Louis'in daha evlenmemişken boşandığını, çocuğu hiç doğmamışken kanserden öldüğünü kendisi görüyor. Dili çözmesi kariyerinin en üst noktaya gelmesini sağlasa da omzuna taşınması zor olan bu acıları yüklüyor. Filmin en anlamlı yeri ise Louis dili çözmeye çalışırken -tek amacı halini alan- "Bu dünyaya neden geldiniz?" sorusunu en sonunda da sorabildiğinde "Size bir silah sunmak için." cevabını alması. Bunun bir yanlış anlaşılma olduğunu düşünmüş olabilirsiniz ama hayır, dilin ne derece etkili bir silah olabileceğini Louis'in hayatını izlerken bir delilmişçesine görüyoruz.

Belki de en muhteşem zaferlerle sonlanan hikâyelerin ardında da bizim asla haberdar olamayacağımız acılar yatıyordur. Hatta kendi hayatımıza, bir sandalye çekip izlersek böyle bir hikâyeye tanık olabiliriz. Sondan sonrasını en elle tutulur halini, en yükseğe çıkışlarımızın en dibe geri dönme garantisini verebileceğini, en iyi o zaman anlayabiliriz. Elimizde bulunan en gerçek zaman çoğu zaman geçmişimizle geleceğimiz arasında arafta kalan şimdi'miz olsa da Louis geleceği ve şimdi'si arasında kurulan araftan nasıl kaçmıyor ve şimdi'sini yaşamaya devam ediyorsa öyle tutunmalıyız şimdi'mize.

İREM NUR SERİM

CANAN

İlk sayımızda "Felatun Bey ile Rakım Efendi" adlı oyunda ne kadar eğlendiğimi sizlere aktarmıştım. Gelin oyuna gönül vermiş oyuncularından Nilsu AKMAN ile (oyunda "Canan" karakterini canlandıran) tiyatro üzerine yaptığım röportajı paylaşayım. Beni kırmadı ve sorularımı yanıtladı, kendilerine teşekkürü bir borç biliyorum.

Zeynep ASLAN: Oyunu üç kere izlememe rağmen her defasında farklı lezzet alıyorum, bunu nasıl başarıyorsunuz?

Nilsu AKMAN: Oyunumuz seyirciye göre her temsilde farklılaşıyor, oyun enerji değiştiriyor. Yani oyunun akışını bir yerde seyirci belirliyor. Aynı zamanda biz de işimizi severek ve isteyerek yapıyoruz. Genel olarak uyumlu ve eğlenceli bir ekibiz. Oyuncuların arasında ne kadar iletişim olursa sahneye de yansıyor. Aynı zamanda -kendi sahnelerim için- partnerlerimle olan ilişkilerimi güçlü tutmaya çalışıyorum. Bir oyunu oynarken karşınızdaki oyuncuyu iyi tanımak çok önemli. Oyun süresince herhangi bir aksiliği idare edebilmek adına seyirciye belli etmeden bir çözüm bulmanız gerekli ve bunu tek başınıza yapmakta zorlanabilirsiniz. Bunun için partner çok önemli ve tabii ki iyi işler yapmak için önce iyi bir insan olmak zorundasınız. Yoksa yaptığınız şey kimseyi mutlu etmediği gibi sizi de yaralar.

Zeynep ASLAN: Oyunda size başka bir rolü canlandırın deseydiler hangisini canlandırmak isterdiniz?

Nilsu AKMAN: Bu oyunda canlandırmak istediğim başka bir rol olmazdı sanırım. Canlandıramazdım demiyorum, size verilen ne olursa olsun doğru yapmalısınız. Ama oyunda severek ve keyif alarak izlediğim karakter İngiliz kızlardan Can. Bu rolü canlandıran arkadaşımın ne kadar keyif aldığını ve severek yaptığını biliyorum. Performansı ile beni gerçekten hoşnut bırakıyor ve onu 60 temsildir hiç sıkılmadan izleyebiliyorum.

Zeynep ASLAN: Farklı kimlikleri oynadığınızda kendi kişiliğinizi sorguluyor musunuz?

Nilsu AKMAN: Farklı roller oynamak çok zevkli bir şey ve açıkçası ben kötü karakterler oynadığımda daha çok keyif alıyorum. Çünkü alışılmışın dışında bir şeyler yapmak bir oyuncuyu her zaman daha iyi hissettirir. Kimlik sorgulamak gibi değil, o karakterler de çeşitli insanlardan gözlemlenerek yazılmış. Bir karakter tam anlamıyla seni yansıtmaya da içinde mutlaka ortak bir nokta bulabileceğin anlar var. Bir karakteri yaratırken gözlem yapıyorsun öncelikle. Örneğin 16 yaşında bir kız nasıl öfkelenir diye düşünüyorsun. Çevrene bakıyorsun, bazen bir lise çıkışına gidip -çaktırmadan- izliyorsun. Yani aradığın, bulmak istediğin, yapmak istediğin her şey çevrende ve onun içinde var. Sadece doğru soruları sorman gerekli. Düşünmeden, içselleştirmeden, sorgulamadan bir karaktere doğru yaklaşamazsınız.

Zeynep ASLAN: Her oyuncunun akıl hocası vardır, sizin rol model aldığınız bir tiyatro oyuncusu var mı?

Nilsu AKMAN: Var, öyle bir kadın düşünün ki normal hayatta mini mini ama sahneye çıkınca devleşen. Herkesi kendine hayran bırakabilen bir kadın. Okuldan önce takip ediyordum onu, yaptığı işleri izliyor ve kendimi onun yerine koyup hayaller kuruyordum. Okulu kazanınca şans eseri bir şekilde -bizim sınıfımızla birlikte- okulda hocalığa başladı. Hayat görüşü, işine olan sevgisi, insanlığı, doğruluğu ve saflığı bir kere daha tanıdık kendisi ile: Deniz Gökçe Yersel. Okul sürecinde asla emeğini esirgemedi. Hala da öyledir. Aklıma takılan herhangi bir şey olunca kendisini ararım.

Hem hocamız hem de dostumuz, ablamız oldu her birimizin. Genç yaşta kazandığı başarıların haddi hesabı yok. Onunla aramızda bir cümle vardır: "Ben sen olmak istiyorum" diye o benim yaşımda olup daha çok zaman ve daha çok öğreti ister, bense o olmak. Biraz karışık bir mesele, ama varlığı hiçbir şeye değişilmez.

Zeynep ASLAN: Gelecekte şu oyunda oynamayı çok isterdim dediğiniz bir oyun var mı?

Nilsu AKMAN: Saymakla bitmez! İnsanoğlu çok doyumsuz. Öyle roller karakterler var ki hepsini sana versinler istiyorsun. Şu günlerde aklımda olan şey ise şu mezuniyet oyunumuz Arthur Miller'ın "Cadı Kazanı"ydı ve içimde öyle bir istek var ki oyunun bitmesinden 2 yıl geçmesine rağmen yarın gelin oynuyoruz deseler, benden mutlusunu bulamazsınız. Umarım bir gün oradaki rolümü tekrar oynamak nasip olur ama kim bilir belki daha güzellerini yazarlar ve bu düşüncem değişir.

ZEYNEP ASLAN

AĞLAMAK İÇİN GÖZDEN YAŞ MI AKMALI?

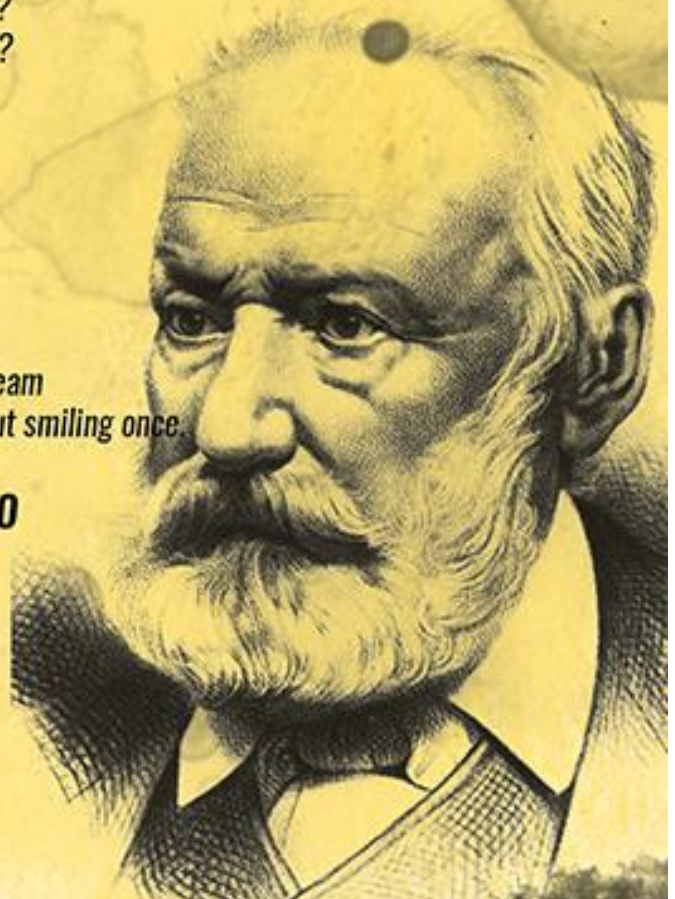
Ağlamak için gözden yaş mı akmalı?
 Dudaklar gülerken insan ağlayamaz mı?
 Sevmek için güzele mi bakmalı?
 Çirkin bir tende güzel bir ruh, kalbi bağlayamaz mı?
 Hasret; özlenenden uzak mı kalmaktır?
 Özlenen yakındayken hicran duyulamaz mı?
 Hırsızlık sadece para mı çalmaktır?
 Huzur çalmak hırsızlık olamaz mı?
 Solması için gülü dalından mı koparmalı?
 Pembe bir gonca iken gül dalında solmaz mı?
 Öldürmek için silah, hançer mi olmalı?
 Saçlar bağ, gözler silah, gülüş kurşun olamaz mı?
 Seni o kadar hayal ettim ki artık bir hayal haline geldin
 Gülmek için mutlu olmayı beklemeyin belki de gülmeden ölürsünüz.

BEYZA ERDUGAN

SHOULD TEARS STREAM DOWN YOUR FACE WHEN YOU CRY?

Should tears stream down your face when you cry ?
 Isn't it possible to cry when you seem to smile ?
 Should you be looking at a beauty to be able to love?
 Can't a beautiful soul under an ugly skin, attach to a heart?
 Does longing for someone require the one we miss to be far?
 Can't you feel longing when the one we miss is close?
 Does theft just mean stealing Money?
 Couldn't stealing happiness be considered as a theft?
 Should you cut off a rose to make it wilt?
 Can't a rose bud wilt even when attached to its body?
 Would you need a gun, or a dagger to kill?
 Can't hair be a tie, eyes a weapon, and the smile a bullet?
 I dreamed of you so much that you completely became a dream
 Don't wait to become happy to smile, as you may die without smiling once.

VICTOR HUGO

SANA GÜL BAHÇESİ VADETMEDİM

İnsanı anlamamıza ve keşfetmemize yarayan en önemli araç psikolojidir bence. "Sana Gül Bahçesi Vadetmedim" romanı da bunu kanıtlar nitelikte. Bu roman bize hayata farklı açılardan bakan insanların iç dünyasını şeffaf bir şekilde gösteriyor. Deborah karakterinin yaşadığı kimlik çatışmalarını ve kaygılarını yaşımızın yakınlığından rahat bir şekilde anlıyorum. Deborah'ın yaşadığı yorucu ve zor günleri birçok kişinin de yaşamış olması beni hayli üzdü. Ayrıca onun hırsı ve savaşıma gücü bana da iyi bir örnek oldu. Bize bazen dünyanın yükü bile ağır gelirken Deborah iki dünyanın arasında savaşımaya çalışan bir kişilik. Sonuçta hem zihinsel hem de fiziksel olarak yokluğun eşiğine düşer. Bu durumda ona yardım eli uzatmak isteyen anne ve babası onun akıl hastanesine gitmesine karar verir. Genç kız kendini hiç bilmediği bir dünyada bulur. Bu dünya, Deborah'ın hayatında birçok şeyi değiştirir.

Eserin yazarı Joanne Greenberg kitabı hayatından esinlenerek yazdığı için satırları beni daha çok etkiledi. Çünkü bir insanın o duyguları yazmaya cesaret etmesi büyük bir iç çatışma gerektirir. Gerçeklik ve delilik arasında kalan kişinin -büyük savaşı kazananı kim olursa olsun- ruhunun ve zihninin kocaman bir kayıp yaşaması söz konusu. Yazarın bu kaybı okuyuculara iyi bir şekilde hissettirdiğini düşünüyorum. Deborah'ın verdiği bu savaşlarda ona destek olan kişileri de unutmamız büyük bir ayıp olur. Bu romanın insana duygusal olarak kesinlikle bir şeyler katabilecek bir öyküsü var. Yazar da bu durumda bir övgüyü hak ediyor.

BİRGÜL SARAÇ

JOANNE GREENBERG
SANA GÜL BAHÇESİ
VADETMEDİM

roman

TANRIKUT'UN ORDUSUNDA

Her birimizin hayali değil midir ki,
Sürekli peşinden gitmeye yemin ettiği.
Uğrunda ölmek ile daha dünden evlendiği,
Tanrikut Motun'un ordularında olmak bir çeri!

Kanını içirerek boyamak sancağı,
Kutlu yarına koşmak düşünmeden lahzayı,
Uran sesi ile kendinden geçip göğü yırtmayı,
Tanrikut Motun'un ordularında olmak bir çeri!

Korkusuna bir buduna suru çektirmek,
Ok atıp kılıç salıp at binip kargı sançmak ,
Fırtınaları yaratmak tufanları göstermek,
Tanrikut Motun'un ordularında olmak bir çeri!

Ejderha altında doğup da yıldız olmak,
"Tavus Kuşu"na sevda duyup "üç tas"ı tutmak,
Atalar için "bozkurt" olup "hilaller"e varmak,
Tanrikut Motun'un ordularında olmak bir çeri!

"Al"ı kanında, "mavi"yi göklerde bulmak,
"Yeşil"i doğa, "sarı"yı hükümdarlık bilmek,
Her rengi sevip yalnız "kara sancak"a aşk duymak,
Tanrikut Motun'un ordularında olmak bir çeri!

KAAN MERT BAŞKESEN

VEYA

Sadece soruyorum; öylesine, aklıma takıldı diye soruyorum. Bir merak duygusu, içimde dolanan ve beni içten içten içe sarıp sarmalayan. "Sınırların arasında" kendine nefes alabileceği bir yer arayıp duran insanoğlu nasıl söz edebiliyor özgürlükten? Merakımla beraber artan şaşkınlığıma esir düşmekten kendimi alamıyorum. Kafamı kaldırıyorum, Dünya'nın en sevdiğim tonu karşılıyor beni. Bugün biraz hüzünlü bakıyor mavi kubbe. Sanki yeryüzüne baka baka içi kararmış, insanların haline acıdığından ağlamaya yüz tutmuş gözleri. Belki de özgürlük arayan insanlara bakıyor. Çünkü onlar yeri geldiğinde gökyüzüne bile savaş açmaya hazırlanıyor. Onlar, özgürlük diye peşinde koştukları kavramla gökyüzüne nasıl bakılır onu bile unutuyor. Adeta onlar atmosferi evrenle aralarına giren bir duvar sayarak içinde yaşadıkları bu Dünya'yı -kendilerini esir ettikleri onca şeyin arasında- en büyük hapisane olarak görüyor. Belki bir dost, belki sadece bir arkadaş, belki de öylesine biri olarak selamlıyor tüm içtenliğiyle özgürlük arayışını. Görmüyor. Bir amaç bellemiş kendine, gözü hiçbir şeyi görmez olmuş. Yerde gökte arıyor özgürlüğü en çok da bu noktada amaçlarının ironisini yaşıyor. Tüm taşların altını didik didik tarıyor ama bulamıyor. Sonsuz bir özgürlük arayışına giriyor; fani bir beden, sonu olan her yeri karış karış dolaşarak -bulabileceği yalanıyla- oyalıyor kendini.

Nasıl sığar sonsuzluk, sonlu bir yere? Ne ömür bir daire ne de özgürlük pi sayısı. Aslında yanlış yerde aramaktan da öte yanlış şeyi arıyor. Zira onlar kavramlaştırdıkları özgürlüğü bulamıyor dünyada. Asıl özgürlük dedikleri şey ceplerinde duruyor. İnsanoğlu nasıl istediği anda çıkarıp takıyorsa mutluluğunu yüzüne; özgürlük de bunun gibi, mutluluk gibi, sevinç gibi. Ne gökte ne yerde aranması gereken bir şey, içeride saklı olan bir duygu fısıldaması. Kavramlaştırılmamış saf ve temiz özgürlük, bisikletin pedallarını çevirirken ruha değen o tatlı rüzgâr esintisi. Uçurtmanın semada süzülürken ipini tutmak ve uçuşunu izlerken sanki onunla beraber süzülüyormuş gibi hissetmek. Bir şarkı sözünde kendini bulup melodisine karışmak, sonra da bağıra bağıra tekrarlamak o sözleri, ardından kısılan ses telleri özgürlük. Aslında en çok da istenildiğinde gülebilen yüzde ve istenildiğinde ağlayabilen gözlerde özgürlük. Ne evren kadar uzakta, ne ölüm kadar yakında. Her an yanımızda. İnsanı insan yapan o duygular arasında bir virgül, özgürlük. mutlulukla, hüzün; kahkahalarla, gözyaşı arasında bir "veya". Özgürlük dört harfli bir bağlaç sadece.

İREM NUR SERİM

DEĞER(Lİ)LER İÇİN

“Satranç için iki oyuncu arasında, satranç tahtası ve taşları ile oynanan bir masa oyunu denmektedir.” Aslında satranç çok daha fazlasıdır. Bu tanımlı yapanlar hayatlarında hiç satranç oynamamış olmalıdır. Eğer oynasalardı bu tanımda satrancın; kişinin ruhunu nasıl dizginlediğini, beyni nasıl zinde tuttuğunu ve her hamlede insani değerleri nasıl anlattığını da söylerlerdi.

Satranç insanın duygu dünyasını hamur gibi yeniden yoğurarak ona mucizevi şekiller verir. Kızgınlık, öfke, nefret, endişe gibi istenmeyen lekeleri anımsatan bu duyguları; şu sakın oyun ile silebilirsiniz. Rahatlamak için, yeniden başlamak için ona kadar saymak gibi. Tutun nefeslerinizi, soluk kesen hızıyla satrancın içinde huzur bulmaya ne dersiniz.

Oyunda göreceksiniz düşünmeye harcadığınız enerji, öfkenize baskın geliyor. Ne büyük kazanç değil mi? Düşünme demişken ne yüce oyun şu satranç! Muhteşem bir yapıya sahip olan beynimizi nasıl da çalıştırıyor. İki yücelik ne de güzel anlaşacak şaşıracaksınız. Beyin egzersizleri yapmaktansa oturup satranç oynamak çok daha eğlenceli oluyor bilirsiniz. Hele bir de kazanan taraf olursanız değmeyin keyfinize.

Hayatta -bence- önemli bir karar verilmeden önce iki şey yapılmalı. Bunlardan ilki gökyüzü tam da kendi rengi olan maviyken ve bulutlar varla yok arasında salınırken, güneş hafif hafif esen rüzgâra tezat oluştururken yürüyüş yapmaktır. İkincisi ise satranç oynamaktır. Her ikisi de ruhu sakinleştirecek ve karar mekanizmasını güçlendirecektir. Her yazarın ya da şairin ayrı ayrı betimlediği ilkbahar yürüyüşü; düşüncelerinize, duygularınıza nasıl fırsat veriyorsa satranç oynamak da aynı etkiyi yapacak ve en doğru kararı vermenizi sağlayacaktır. Sanki beyninizin en yakın arkadaşlarından ve her zaman yardımına hazır birisi olacak.

Ve satranç taşları... Bütün o beyin gelişimi ile ilgili ifadelerimizi bir kenara atarsak sırf taşları için oynanır satranç. Bir padişahı çırılçıplak bırakabilecek güce sahip satranç taşları. Elbette satrancın da bir bulunuş hikâyesi var ve önemsizlerin değerini anlatır bize hiç durmadan. Günün birinde Hindistan'da yaşayan bir padişah; zekice, alışılmamış ve ders verici bir oyun bulmalarını istemiş adamlarından. Huzuruna satrancı sunmuşlar. Keşke oyunu görmeseymiş. Bizlere zararı yok satrancın, ama padişahın başını iyice yakmış bu oyun. İnsani değerlerin hiçe sayıldığını görmüş birkaç taşla.

Yüksek, geçilmesi imkânsız, dört bir köşeyi saran kaleler; uzun burunları, dev ayakları ile filler; kaçan mı kovalayan mı olduğuna bakmadan son sürat ilerleyen asil yaratıklar atlar; ayak işlerinin ve ölümün birincisi piyonlar (!) olmasa; vezirler dört bir yana yetişip padişahlarını korumasa acaba satranç şimdiki kadar eğlenceli olabilir mi? Hiç sanmıyorum.

Bilinmez zamanlarda yaşayan ve bir oyunun ders verici olmasını arzulayan padişah oyundan büyük ders almış. Öğrenmiş ki emrindekiler olmasa padişah var olamayacak. Büyük ihtimalle padişah, bu olaydan sonra çevresindeki tüm insanların -sırf insan oldukları için bile- büyük bir değere sahip olduğunu anlamıştır.

Satranç oynadığınızda, sadece kendi ruhunuz ve beyniniz taşların tilsimiyle büyülenmeyecek. Ufacık taşlarla insanlık değerlerini fark edeceksiniz. Geç kalmazınız. Ummanın tüm insanlık satranç taşlarından ders alabilir. Biz bu dersi alabilmek için satranç oynuyoruz. “Satranç taşları” için. Kuytularda köselerde bırakılmış, değeri fark edilmemiş tüm değerliler için.

Koskoca ormanda bizlere hitap eden bir fil fanzini çıktı hele şükür.

Ooo, tam bizlik desene.

Yok canım, sevgi ile yaptıkları için FİL demişler.

Ne güzel bir ömür boyu sevgili'yiz desene.

DÎVÂRNÂME

Sen dünyada başka hayatın olduğunu öğrettin. (Şeyma Yeğnidemir)

İnsan, düşleri öldüğü gün ölür hayalleriyle. (Cennet Ulusoy)

Umut var her zaman sana, sana rağmen. (Gökçen Çelik)

Aslında gittiğin gün bitirememiştim içimdeki seni. (Şeyma Yeğnidemir)

Ve sen hayatımın dönüm noktası oldun. (Büşra Helvacı)

Kaybetmek korkusuyla susup suskunluğuma gizledim seni. (Nesibe Karabulut)

O kadar ağlayanın varken gülmeyi sana yakıştıramadım. (Fatma Kır)

Zülfün gelir ardından beni bana bağlar. (Edip H. Erdem)

Okyanus cayır cayır hissediyor musun balık? (Cennet Ulusoy)

Savaştan döndü askerler bayrağa sarılı olarak. (Büşra Helvacı)

Karalar bağladık ve her yağmurda ağladık. (Anıl Burak)

Şubat gibiyim; her zaman bir eksik. (Kübra Ezgi Aslan)

Başkasına göçüp gidersin gelme artık, istemiyorum. (Cennet Ulusoy)

Artık sevgiyle kirlenmeyeceğim, sevgisizliğimle yeniden dirileceğim. (Gökçen Çelik)

Sevgilinin bir yan bakışı yaşarken öldürdü.(Edip H. Erdem)

Yazarımız Edip H. Erdem, 28. Ömer Seyfettin Hikâye yarışmasında Türkiye birincisi olmuştur.

Yazarımız İrem Nur Serim, "Esere Saygılıyız Korsana Karşımız" slogan yarışmasında Türkiye birincisi olmuştur.

KOMPOZİSYON YARIŞMASI DERECELERİ

Birinci	İkinci	Üçüncü
1. Merve Suda Kargın - Merve Bilen Ne Sana Mektup - Merve	2. Nurgül Karaca - Samsunlu Örnekteki - Nurgül	3. Saniye Başar Kaya - 1988 Tuzaklı Mektup - Saniye
4. Kemal Kağan Üstü - Beklenen Mektup - Kemal	5. Ayşe Nur - Anıyağın Örnekteki - Ayşe	6. Seray Nur Başar - Beklenen Mektup - Seray
7. Melike Çayırca - Mektup Mektup - Melike	8. Elif Arman Kaya - Üstü Parkta Üstü Örnekteki - Elif	9. Tuğba Kaya - Beklenen Mektup - Tuğba
10. Cemal Nur Çelik - Mektup Mektup - Cemal	11. Alkanur Kaya - Ankara Mektup - Alkanur	12. Ayşe Nur Başar - Beklenen Mektup - Ayşe
13. Elvin Şahin Çelebi - Üstü Parkta Mektup - Elvin	14. Gülşen Erol - Beklenen Mektup - Gülşen	15. Ayşe Nur Başar - Beklenen Mektup - Ayşe
16. Elvin Şahin Çelebi - Üstü Parkta Mektup - Elvin	17. Ayşe Nur - Anıyağın Örnekteki - Ayşe	18. Ayşe Nur Başar - Beklenen Mektup - Ayşe
19. Elvin Şahin Çelebi - Üstü Parkta Mektup - Elvin	20. Ayşe Nur - Anıyağın Örnekteki - Ayşe	21. Ayşe Nur Başar - Beklenen Mektup - Ayşe
22. Elvin Şahin Çelebi - Üstü Parkta Mektup - Elvin	23. Ayşe Nur - Anıyağın Örnekteki - Ayşe	24. Ayşe Nur Başar - Beklenen Mektup - Ayşe
25. Elvin Şahin Çelebi - Üstü Parkta Mektup - Elvin	26. Ayşe Nur - Anıyağın Örnekteki - Ayşe	27. Ayşe Nur Başar - Beklenen Mektup - Ayşe
28. Elvin Şahin Çelebi - Üstü Parkta Mektup - Elvin	29. Ayşe Nur - Anıyağın Örnekteki - Ayşe	30. Ayşe Nur Başar - Beklenen Mektup - Ayşe

Yazarımız Tuğçe Kapusuz, Türkiye Satranç Federasyonu'nun düzenlediği kompozisyon yarışmasında Türkiye üçüncüsü olmuştur.

Yazarımız İrem Nur Serim, Altındağ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün düzenlediği "Gençler Emanete Sahip Çıkıyor" kompozisyon yarışmasında birinci olmuştur.

TÜRKİYE GENELİ "GENÇLERİN KALEMİYLE 15 TEMMUZ RUHU" TEMALİ HİKAYE YARIŞMASI

Hikâye Yarışması

15 Temmuz Ruhu

15 Temmuz 2023

Ngöde Belediyesi'nin sponsorluğunda Türkiye genelinde düzenlenen hikâye yarışması beşinci sınıftan itibaren yarışmada sonuçlandırılmış ve sonuçlar aşağıda liste halinde sunulmuştur.

İLK 3 eser alfabetik sıraya göre verilmiştir.

İlk üç öğrencimizin gençler sıralaması, yarışma heyecanının devam etmesi açısından davet edeceğimiz ödül töreninde söylenecektir.

Sıra No	Adı Soyadı	Sınıfı	Okulu	Organizasyon Sorumlusu
1	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
2	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
3	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
4	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
5	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
6	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
7	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
8	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
9	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan
10	Emre Kaan Akdoğan	5.Sınıf	Beşiktaş İmam Hatip Ortaokulu	Emre Kaan Akdoğan

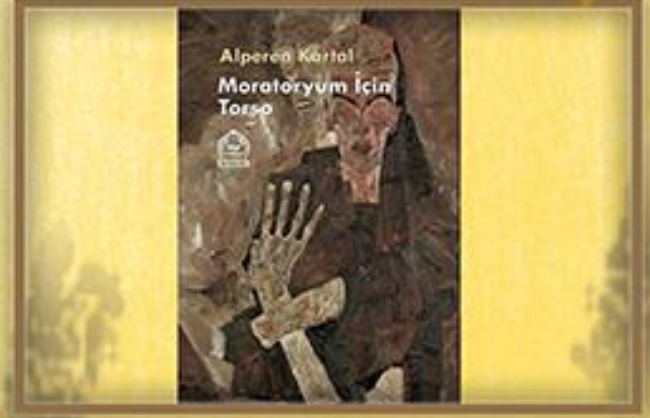
Yazarımız İrem Nur Serim, Türkiye genelinde düzenlenen "Gençlerin Kalemile 15 Temmuz Ruhu" temalı hikâye yarışmasında beşinci olmuştur.

Öğrencimiz Berk Yiğit, Türkiye Liseler Arası Kick Boks Müsabakası'nda birinciliği elde ederek milli sporculuğa adım atmıştır.

Öğrencimiz Merve TOPOĞLU, Türkiye Judo Şampiyonasında birinci, Avrupa Judo dalında ikinci olmuştur.

2016'da mezun olan öğrencimiz Alperen KARTAL, yeni kitabıyla okurların karşısında.

Rock Konseri (Ayşe Gül IŞIK)

Gel de Gülme adlı Tiyatro Gösterisi (Hakan SARAÇ)

Dikey Bahçecilik (Serhat İNCE)

"Darbeden Demokrasiye: 15 Temmuz" Konulu Sempozyum (Ayşe G. SAVAK)

Hamamönü Resim Sergisi (Suat BAŞEL)

Anneler Gününe Özel Şiir Dinletisi (Ayşe O. YANIK)

SÖZLÜKÇE

Budun: Millet, halk.

Dil: Eski dilde gönül anlamına gelir.

Dilan: Gönüller.

Divarname: Duvar yazısı.

Kanlı el: Cengiz Han'ın elinin kanlı doğması anlatılmak istenmiştir.

Konçuy: Sevgili.

Kut: Devlet idaresinde güç, yaratıcılık ve yetki bakımından sahip olunan üstün güç.

Kurt: Çin kaynaklarında Türklerden kurt diye bahsedilmiştir.

Morbidite: Hastalık hali, hastalık oranı.

Pare pare: parça parça.

Sançmak: Kargı (mızrak) ile delmek deşmek.

Şahi: Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u almak için döktüğü büyük topun adı.

Tanrıkut Motun: Mete'nin adıdır.

Tavus Kuşu: Gazneliler'in bayrağı.

Tevekkeli: Boş yere, boşuna.

Uran: Savaş parolası.

Üç Tas: Timur İmparatorluğu bayrağına işlenmiş içine kan damlatılmış üç tas kırmızı.

Yıldız: Türk Bayraklarındaki yıldızlar.

GÖRSEL KAYNAKÇA

thisiscolosal.com

endemicworld.com

devtiyatro.com

kampussever.com

mihailkorubin.com

theartstack.com

leblebitozu.com

deviantart.com

Tuğçe Kapusuz
Merve T.
İrem Nur Serim

M. Kaan Günay
Gökçen Çelik
Sidar Topçuoğlu

Birgül Saraç
Büşra Sarıkaya
Zeynep Gürbüz

Ahsen Hırlak
Kaan Mert Başkeleşen
Asya Nur Doğuş

Edip Hakkı Erdem
Zeynep Aslan
Beyza Erdügan

Özge Özmen
Canberk Baday
Ömer Faruk Şahan

Feyza Erdoğan
Aleyna Görgülü

